

Innehållsförteckning

Om strategirapporten – syfte och upplägg	3
Förklaring av trafikljussystemet	4
Inledning	5
1. Sammanfattning	5
1.1 Trafikljusbedömningar sedan strategins början	7
2. Bakåtblickande analys av strategisammanhanget	7
2.1 Översikt och övergripande förändringar i utvecklingskontexten	7
2.2 Sveriges roll och mervärde i strategisammanhanget	9
3. Resultatredovisning	10
3.1 Analys övergripande strateginivå av strategigenomförandet under hela strategiperioden	10
3.1.1 Övergripande sammanfattning	10
3.1.2 Analys av utfall	12
3.1.3 Synergier och samordning med andra svenska strategier under strategiperioden	16
3.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål (inklusive trafikljus)	18
3.2.1 Strategimål 1: Förbättrade förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor	18
3.2.2 NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)	18
3.2.3 Strategimål 3: Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande marknads- och privatsektorutveckling samt hållbart företagande	22
3.2.4 Strategimål 4: Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande internationell handel	24
3.2.5 Strategimål 5: Förbättrade förutsättningar för en tryggad livsmedelsförsörjning, hållbara livsmedelssystem, ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske, samt stärkt ägande- och nyttjanderätt av mark och naturresurser	26
3.2.6 Strategimål 6: Förbättrade förutsättningar för universell social trygghet	28

3.2.7	Strategimål 7: Stärkt inhemsk resursmobilisering genom välfungerande skattesystem och minskad korruption	30
3.2.8	Strategimål 8: En motståndskraftig finansiell sektor och ökad finansiell stabilitet	32
3.2.9	Strategimål 9: En inkluderande, jämställd och hållbar digitalisering	34
4.	Lärdomar och slutsatser	36
Bilaga 1. Exempel på insatser med konsuppdela d statistik.....		38
Bilaga 2. Lista över insatser under strategiperioden		39

Om strategirapporten – syfte och upplägg

De årliga strategirapporternas syfte är att rapportera Sidas strategigenomförande till regeringen. De tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande, däribland uppdaterad multidimensionell fattighedsanalys (MDPA), rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten.

Detta är en *modifierad* fördjupad strategirapport. Rapporten redogör för slutsatserna från strategigenomförandet och sammanfattar lärdomar från genomförandet och resultat för hela strategiperioden.

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål och ger en sammanfattning av Sidas förslag till mål och inriktning för ny strategi. **Kapitel 2** ger en bakåtblickande analys av strategisammanhanget och Sidas roll och mervärde. **Kapitel 3** ger en övergripande analys av strategigenomförandet sedan strategins början och redovisar resultat per strategimål. **Kapitel 4** innehåller lärdomar och slutsatser.

Förklaring av trafikljussystemet

Trafikljusen är ett signalsystem som sammanfattar och motiverar Sidas nulägesbedömning av strategigenomförandet. Olika aspekter av strategigenomförandet bedöms i strategirapporten för att ge en bild av trender i utvecklingen och hur väl portföljen av insatser och aktiviteter är sammansatt i relation till behoven i kontexten, strategins mål och förväntade resultat. Bedömningen består av ett färgsatt trafikljus samt en motivering.

Trafikljus för utvecklingstrend

Grön: Utvecklingen går framåt	Gul: Utvecklingen har ingen tydlig riktning	Röd: Utvecklingen går bakåt
I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten framåt.	I förhållande till strategimål/strategi har utvecklingen i kontexten ingen tydlig riktning.	I förhållande till strategimål/strategi går utvecklingen i kontexten bakåt.

Strategin och dess strategimål anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för utvecklingstrend används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender i de kontexter och tematiska områden där Sida är aktiv.

Sidas insatser och aktiviteter kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men trender handlar om större, komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Effekten av Sidas arbete bedöms alltså inte i detta trafikljus.

Trafikljus för portföljens sammansättning

Grön: Portföljen är väl sammansatt	Gul: Portföljen behöver mindre justeringar	Röd: Portföljen behöver större justeringar
Portföljen svarar upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat enligt insatsernas mål.	Portföljen svarar delvis upp mot behoven i kontexten, strategins mål samt förväntas uppnå resultat för en större del av insatsernas mål.	Portföljen svarar inte upp mot behoven i kontexten, strategins mål och/eller förväntas inte uppnå resultat enligt insatsernas mål.

Sida utvecklar och anpassar löpande strategiportföljerna för att upprätthålla en väl sammansatt portfölj. Sida anpassar portföljen genom att förhålla sig till utvecklingsutmaningar i respektive kontext, aktuell styrning samt genom att säkerställa att insatser och aktiviteter förväntas bidra till resultat. Trafikljusbedömningen beaktar och utgår från dessa tre aspekter.

Inledning

Eftersom strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom hållbar ekonomisk utveckling inom kort skall ersättas av en ny strategi för grön omställning och tillväxt som redan utvecklats på UD, är formatet för föreliggande rapport modifierat. Vanligtvis inkluderar en fördjupad strategirapport ett underlag till en ny strategi i form av mål, inriktning och prioriteringar. Denna rapport redogör endast för resultat, lärdomar och slutsatser av strategigenomförandet 2022-2024, med ett särskilt fokus på resultat för 2024, men saknar avsnitt om mål, prioriteringar och genomförande för en framtida strategi, av ovan nämnda anledning.

Strategin är global och avser bland annat verksamhet som bidrar till att förändra den globala agendan inom för strategin relevanta tematiska områden. Men en betydande del av strategins insatser genomförs av partner som både arbetar med att påverka globala regelsystem och att implementera projekt på landnivå. Sidas stöd till globala aktörer har bidragit till resultat i ett flertal länder och den globala strategin har varit komplementär till verksamhet som finansieras genom regionala och bilaterala strategier. För den aviserade strategin för grön omställning och tillväxt skall Sida utarbeta ett utvecklingserbjudande som även beaktar mål och resultat i Sidas bilaterala strategier med mål för tillväxt och grön omställning. Det blir i genomförandet av den nya strategin som reformagendans prioriteringar kommer att få tydligare genomslag, då föreliggande rapport i huvudsak reflekterar tidigare styrning.

1. Sammanfattning

Vad gäller **utvecklingstrenden** har strategiperioden präglats av poly-chocker, knappt hade återhämtning från covid-pandemin tagit vid förrän världshandeln, inte minst globala livsmedelskedjor, skakades om av Rysslands invasion av Ukraina 2022. Under strategins sista år bedömdes utvecklingstrenderna som mindre kritiska och ett nytt läge infann sig med delvis, om än ojämnt fördelade, positiva inslag. Detta omfattade en viss återhämtning av arbetstillfällen på global nivå där både arbetslöshetsgrad och sysselsättningsgapet minskat till under pre-pandemiska nivåer. Vidare uppskattas trycket på den finansiella stabiliteten minskats i flertalet länder. Världshandeln visade även tecken på återhämtning, men till följd av USAs nya handelspolitik med hot om höga tullar har 2025 fått en skakig start med överhängande risker om eskalerat handelskrig. Utöver den ökade protektionismen och riskerna för den globala handeln, står utvecklingsländer vid strategiperiodens slut inför flera utmaningar, t.ex. osäkerhet kring inflationsutvecklingen, höga räntor och därmed skuldbördor samt geo-politiska spänningar. Vidare har presidentbytet i USA orsakat stor osäkerhet vad gäller förutsättningarna för handel samt geopolitisk turbulens som riskerar att påverka alla ovan faktorer.

Utvecklingstrenden för flera strategimål har justerats under åren och antalet mål där utvecklingen bedöms som fortsatt kritisk (rött) har därmed minskat till två, 1.1 livsmedelsförsörjning och 1.2 kvinnors ekonomiska egenmakt. Portföljen av insatser för strategin bedöms som relevant. Portföljen har kontinuerligt vidareutvecklats i linje med portföljanalys och förändringsteorier. Nya insatsbeslut och justeringar inom existerande insatser har bidragit till att för sju av nio strategimål bedöms portföljerna numera som relevanta.

Reformagendan från 2023, *”Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt”*, är inte formellt styrande för Sida och strategin men ger en tydlig politisk riktning, inte minst för den nya strategin som väntas under 2025. Under pågående strategigenomförande har Sida anpassat sig efter Reformagendan och Sidas verksamhetsstrategi. Andelen av strategivolymen som fokuserar på handel har ökat från 10 % till 15 %. I linje med stärkt fokus för Sida att hitta synergier mellan handel och

bistånd stärktes portföljen under 2024 med ett nytt partnerskap med Global Alliance for Trade Facilitation (GATF) med fokus på handelsfacilitering i samarbete med näringslivet. De svenska företagen H&M och IKEA är medlemmar i alliansen och i Bangladesh deltar företagen med Lindex i utforskandet med GATF kring ett landprojekt.

Strategin svarar även mot Reformagendan och Sidas verksamhetsstrategis stärkta fokus **på EU och Global Gateway**. Sida har lett utveckling av ett Team Europe Initiativ (TEI) projekt inom ICT reglering: "ICT Policy & Regulation - Institutional Strengthening (iPRIS)". Sida erhåller EU-delegerade medel för projektet som genomförs av Post- och telestyrelsen (PTS) och SPIDER vid KTH. Sida har även en aktiv roll i ett TEI för hållbara globala värdekedjor kopplat till EUs direktiv Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD.

Sida fortsätter att vidareutveckla och hitta sätt att stödja utlysningfonder och innovativ finansiering som involverar näringslivet - Under senare delen av strategiperioden har Sida dock upplevt ökande behov för myndigheten att tydliggöra hur statsstödsreglerna samt krav på revision kan efterlevas samtidigt som innovativ finansiering möjliggörs.

Under strategiperioden har Sida i linje med att främja en **starkare Ett Sida-ansats utvecklat flera synergier med regionala och bilaterala strategier**. Under 2024 gjordes en avtalsändring med nya partnern GATF med delegerade medel från EUROPA/ÖST till ett geografiskt fönster. Ett annat exempel är Sidas stöd genom strategin till Danish Institute for Human Rights (DIHR) där UM Kenya delegerade finansiering till strategin för att stärka tillämpningen av FNs principer för företagande och mänskliga rättigheter på nationell nivå.

Fokus för den modifierade strategirapporten är att utöver lyfta besök framhålla relevanta lärdomar från strategiperioden. Nedan följer en sammanfattning från lärdomarna från avsnitt 4 i rapporten:

- **Den övergripande förändringsteorin** har varit användbar och ses även som relevant framåt för att skapa ramar kring upplägg för synergier och kompletteringar med bilaterala och regionala strategier.
- **Samverkans- och finansieringsformer** som EU-samarbete, garantier, privatsektorsamarbete, garantier gröna obligationer och utlysningfonder kan ge stor utväxling i termer av resultat. Men kräver ett strategiskt tänk kring prioriteringar och kombination för bästa möjliga effekt.
- Strategin har en **diversifierad portfölj med projekt- och programstöd**. Portföljens tonvikt vid **multilaterala organisationer** beror på att deras strategiska position vad gäller att påverka globala regelverk och normer och bidra till att ta fram lösningar för utmaningar som inte kan lösas ut på nationell nivå. En varierande **kapacitet hos organisationernas landkontor** behöver dock beaktas, särskilt vid en kommande stärkt tillämpning av landfönster.
- Sida har under åren flera goda erfarenheter av att **involvera företag** inklusive svenska i genomförandet av vissa insatser. För att stärka samverkan med företag krävs mer konkreta och praktiska projekt. Flera svenska företag tillskriver biståndet en viktig roll i att arbeta med långsiktigt policyarbete då detta stärker grundförutsättningarna för fungerande marknader och stärkt handel.
- Det finns ett stort behov att generera stora volymer finansiering utöver gåvobiståndet. **Sida har god erfarenhet av garantier som ett kraftfullt verktyg** för att mobilisera kapital. Förutom att främja utvecklingsmålen i sig så bidrar garantier också med att involvera andra aktörer än de traditionella i utvecklingssamarbetet, såsom finansiella institutioner och investerare. Sida noterar samtidigt att nya garantiinsatser ofta föregås av detaljerade och långa dialoger med partners och ibland utan att avtal kan ingås. En viktig lärdom för enheten är att garantiverksamheten tidigt i processen behöver identifiera knäckfrågor och 'dealbreakers' och ungefärliga kostnaden för motparten.

1.1 Trafikljusbedömningar sedan strategins början

	Trafikljusbedömning för utvecklingstrend			Trafikljusbedömning för portföljens sammansättning ¹		
	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Stödområde 1: Sysselsättning, marknadsutveckling och handel						
1.1 Produktiv sysselsättning						
1.2 Kvinnors ekonomiska egenmakt						
1.3 Marknads- och privatsektorutveckling						
1.4 Hållbar och inkluderande handel						
Stödområde 2: Tryggad livsmedelsförsörjning och social trygghet						
2.1 Tryggad livsmedelsförsörjning						
2.2 Universell social trygghet						
Stödområde 3: Inhemsk resursmobilisering, finansiell stabilitet och digitalisering						
3.1 Resursmobilisering och korruption						
3.2 En motståndskraftig finansiell sektor						
3.3 Digitalisering						

2. Bakåtblickande analys av strategisammanhanget

2.1 Översikt och övergripande förändringar i utvecklingskontexten

Världen har skakats av delvis överlappande kriser under de senaste åren och risken för fortsatt turbulens kvarstår. Trots motgångar har den globala tillväxten stabiliserats men på en lägre nivå. Fattigdomsminskning globalt har stagnerat och knappt en femtedel av de globala målen förväntas uppnås 2030.²

Antalet väpnade konflikter har nått rekordnivåer med ofrivillig migration och ökade humanitära behov som följd. De globala koldioxidutsläppen ökar och natur- och extrema väderrelaterade katastrofer förekommer oftare och bidrar till stor förödelse. Länder vidtar åtgärder för att påskynda den gröna omställningen men de är ofta underfinansierade och tar sig uttryck i industriell politik vilket leder till ökade geopolitiska spänningar. Handelsrestriktioner har tredubblats sedan 2019 och ökad protektionism och fragmentisering har redan införts och förväntas ytterligare som en följd av utgången i det amerikanska valet.³

Autokratiseringen fortsätter att vara den dominerande trenden och respekten för de mänskliga rättigheterna försämras. Anti-rättighetsagendan som bl.a. mobiliserar mot jämställdhet, SRHR och yttrandefrihet växer sig starkare i nästan alla länder runt om i världen. Jämställdhetsgapen kvarstår eller ökar och utvecklingen går sämst i länder i konflikt eller kris. Att stärka kapaciteten för

¹ Fram till och med rapporteringen för 2021 benämndes detta trafikljus "portföljens relevans". Namnet ändrades inför rapporteringen av 2022 för att bättre spegla trafikljusets innehåll. Bedömningen som görs är dock densamma.

² Sida, VP2025, informationsbilaga 2: Förändringar i omvärlden.

³ Sida, VP2025, informationsbilaga 2: Förändringar i omvärlden.

utvecklingsländer att svara upp mot och ta vara på de globala drivkrafterna samt minska klyftorna blir viktiga framgångsfaktorer för långsiktigt hållbar och inkluderande utveckling.⁴

Vad gäller strategin för hållbar ekonomisk utveckling 2022-2026 så har den första halvan av strategiperioden 2022- 2024 karakteriserats av en poly-kris situation orsakad av effekter av den globala pandemin samt ytterligare förstärkta av effekterna av Rysslands invasion av Ukraina. Åren 2022 och 2023 var utvecklingen huvudsakligen negativ vad gäller tillväxt, finansiell stabilitet, nivå på handel, sysselsättningsnivåer, livsmedelstrygghet, fattigdomsminskning etc. Under 2024 fanns vissa tecken på att den negativa utvecklingen är på väg att vända. Återhämtningen och stabiliseringen är dock mycket ojämnt fördelad över regioner och länder där de minst utvecklade länderna drar det kortaste strået.

I februari **2022**, året som skulle bli återhämtningens år efter COVID, i samband med att allt fler länder tog bort sina pandemirestriktioner – inledde Ryssland sin invasion av Ukraina. Invasionen ledde till stort mänskligt lidande för miljontals människor som drevs på flykt innanför och utanför Ukrainas gränser. Invasionen innebar också negativa följd effekter för global ekonomisk utveckling, med lägre tillväxt, högre matpriser och rekordhöga inflationsnivåer. Redan sårbara grupper som kvinnor, ungdomar, lågutbildade, arbetare i den informella ekonomin (inkl. mikro-, små- och medelstora företag och småjordbrukare) samt migranter drabbades hårdast och kunde i många fall inte ta del av sociala trygghetssystem eller andra stöd och återhämtningsåtgärder.⁵ Effekterna på sysselsättningsmöjligheter i utvecklingsländer, samt avbrott i globala transporter och handel, ledde bland annat till ökad livsmedelsotrygghet. Trenden med ökad protektionism och minskad tilltro till det multilaterala systemet utgjorde ytterligare en utmaning för global handel.⁶ En positiv trend var digitalisering och dess potential att inkludera fattiga och utsatta grupper i ekonomisk utveckling, bekämpa korruption och minska klimatpåverkan.

2023 fanns tecken på att vi var på väg mot ett ”förlorat decennium” med den svagaste globala tillväxten på 30 år. Flera av drivkrafterna bakom tillväxten uppvisade negativa trender: minskad produktivitet; inbromsade investeringsnivåer; åldrande arbetskraft i vissa regioner i kombination med avsaknad av produktiva arbetstillfällen för att matcha snabbt växande befolkning i andra; tillbakagång kring humankapital samt stagnerad handel.⁷

Samtidigt gick utvecklingen av ramverk för hållbart företagande snabbt framåt, inte minst inom EU.⁸ De ökade hållbarhetskraven för mänskliga rättigheter och miljö i globala värdekedjor kan bidra positivt till det övergripande strategimålet om globalt hållbar ekonomisk utveckling. Utvecklingsländernas förmåga att möta hållbarhetskraven förutspås dock bli avgörande för deras fortsatta handel och sysselsättning kopplat till globala värdekedjor. En grön och digital omställning öppnar möjligheter, men ambitioner kopplade till de globala målen har inte mötts med adekvat utvecklingsfinansiering samtidigt som hela 60 % av låginkomstländerna återigen har eller närmar sig ohanterliga statsskulder. Behovet att mobilisera, och få ut mer av, alla former av utvecklingsfinansiering blir allt viktigare.⁹

2024 skönjas en viss återhämtning av arbetstillfällen på global nivå där både arbetslöshetsgrad och sysselsättningsgapet minskat till under pre-pandemiska nivåer även om sårbara grupper fortsatt inte omfattas av denna återhämtning.¹⁰ Minskat tryck på den finansiella stabiliteten har lett till lägre

⁴ ibid

⁵ ILO, 2022, The current challenges of social protection in the world, ILO

⁶ World Economic Forum (WEF) , 2022, Global Risk Report 2022, s.5 WEF

⁷ World Bank, 2024, Falling Long-Term Potential Growth: Trends, Expectations, and Policies, 2024, s. xix-xx

⁸ European Council, Press release, 14 December 2023

⁹ Sida, Årsredovisning 2023, feb.2024

¹⁰ ILO, World Employment and Social Outlook: May 2024 Update, s. 2-4, 11

inflation och lägre räntenivåer.¹¹ Den globala handeln visade under 2024 tecken på återhämtning och världshandeln förutsågs återhämta sig med en årlig tillväxt runt 3% **2024 och 2025**.¹² Dessa prognoser äventyras av USAs nya handelspolitik och riskerna för eskalerade handelskrig. Det multilaterala handelssystemet utsätts igen för stora påfrestningar och en inbromsning av världshandeln skulle påverka utvecklingsländer i olika grad. Utöver ökad protektionism kvarstår utmaningar som osäkerhet kring inflationsutvecklingen, höga räntor och därmed skuldbördor samt geo-politiska spänningar.¹³

2.2 Sveriges roll och mervärde i strategisammanhanget

Det svenska utvecklingssamarbetets påverkan i det globala systemet, samarbete med svenska myndigheter och Team Sweden

Över flera områden är arbetet inriktat på att uppnå strategimålen genom kunskapsutveckling och förändringar av policies och regelverk på global nivå, samt institutionell utveckling och kapacitetsutveckling av aktörer på landnivå. Sida arbetar främst med bredare och fleråriga programstöd för att ge ökad flexibilitet och därmed högre effektivitet i verksamheten. Som en stor och betrodd givare till multilaterala utvecklingsaktörer har Sverige en position som möjliggör god utväxling för svenska prioriteringar såsom fattigdomsfokus och jämställdhet.

Sveriges position som litet exportberoende land med flera framgångsrika globala företag innebär även möjligheter till ett bredare arbete inom handelsområdet. Sida har ett nära samarbete och koordinering med UD och svenska representation till WTO samt med Kommerskollegium. Denna samverkan skapar förutsättningar för att aktivt driva svenska prioriteringar kring frihandel, och förändringar i handelssystemet för en grön omställning. Sida arbetar med svenskt näringsliv i flera insatser, inte minst inom textilsektorn där H&M ingår i ett partnerskap för övergång till digitala betalningar.¹⁴ Kappahl har samarbetat med tankesmedjan International Institute for Sustainable Development (IISD) kring kartläggning av spårbarheten av barnkläder från bomullsodling till klädproduktion genom att tillämpa plattformar framtagna av svenska produktspåringsföretaget TrusTrace¹⁵. Både H&M och Kappahl ingår i ett initiativ som International Trade Centre (ITC) stöttar med en digital plattform kring ett gemensamt ramverk för sociala revisioner av textilleverantörer.¹⁶ Ett annat exempel är att rosteriet Löfbergs ingår i sammanslutningen International Coffee Partners (ICP). ICP stödjer småskaliga kaffe bönder att genom hållbara metoder bli mer konkurrenskraftiga och bidrar, även finansiellt, till det Sida stödda programmet Coffee & Climate¹⁷. Svenska företags kompetens och historiska erfarenheter inom social hållbarhet ligger också till grund för Näringslivets Internationella Råds (NIR) verksamhet till stöd för hållbart företagande och anständiga arbetsvillkor i samarbete med IF Metall och Business Sweden. Swedish Workplace Programme (SWP) som NIR genomför med stöd från Sida finns nu i fyra länder, vilket inkluderar samarbete med H&M i Vietnam och Scania i Sydafrika.¹⁸

Svensk bredare resursbas ingår i genomförandet av specifika insatser. Sveriges Riksbank genomför kapacitetsstärkande program inom finanssektorsarbetet och Post- och Telestyrelsen och centrat SPIDER vid Stockholms universitet inom digitalisering. Inom stödet till lantbruk och tryggad livsmedelsförsörjning ingår flera svenska aktörer i verksamheten, såsom programmet AgriFoSe (Agriculture for Food Security 2030) som genomförs av Sveriges Lantbruksuniversitet i samarbete

¹¹ IMF, Global Financial Stability Report, April 2024, s. XI – XV

¹² WTO, 2024a Global Trade Outlook and Statistics, Update Oct 2024, s. 7

¹³ WTO, WTOB, Global Trade Outlook and Statistics, April 2024, World Trade Organisation, s.5

¹⁴ UNCDF Better Than Cash Alliance (BtCA). Insatsnr 54110064

¹⁵ IISD Hållbarhetsstandarder 2024-2027. Insatsnr 16707

¹⁶ ITC 2022-2026. Insatsnr 14589

¹⁷ Coffee & Climate and strengthening coffee based livelihoods 2022 – 2026. Insatsnummer: 13490

¹⁸ NIR Swedish Workplace Programme (SWP). Insatsnummer: 12919

med svenska universitet och Stockholm Environment Institute. Svenska aktörer har även deltagit som experter i stödet genom International Finance Corporation, IFC för att främja den globala marknaden för gröna obligationer. Svenskt civilsamhälle ingår i arbetet för hållbart företagande via organisationen Swedwatch som både granskar och erbjuder kapacitetsstöd till företags och investerares hållbarhetsarbete. Inom flera områden som skattefrågor, sysselsättning och livsmedelsförsörjning sker samverkan med fackdepartement, myndigheter och utlandsmyndigheter.

Roll och medverkan i TEI, Global Gateway samt erfarenheter av EU-delegering

Sida har under strategiperioden vidareutvecklat samarbetet med EU i linje med prioriteringarna i Global Gateway. Sida deltar sedan tidigare aktivt i EU Digital for Development (D4D) Hub som är en strategisk plattform som inrättats av EU och dess medlemsstater i syfte att främja deltagande från en mångfald intressenter och investeringar för en ökad människocentrerad digital transformation i hela världen¹⁹. Sida har tagit ansvar för att utveckla ett Team Europe Initiativ (TEI) projekt inom ICT reglering: "ICT Policy & Regulation - Institutional Strengthening (iPRIS)"²⁰. iPRIS samfinansieras av EUs generaldirektorat för internationella partnerskap (DG INTPA), Sverige och Luxemburg genom delegering av medel till Sida. PTS och SPIDER är de huvudsakliga genomförarna medan Sida ansvarar för uppföljning och rapportering. Flera lärdomar kan dras från uppstarten av iPRIS. Förhandlingarna om avtalet drog ut på tiden då EU inte lutade sig mot att Sida är pelarbedömd utan bedömde Sida som en extern partner, vilket medförde i en resurskrävande process. Vidare var det utmanade att komma överens om rapporteringskraven.

Under Sveriges EU-ordförandeskap 2023, initierade Sverige en dialog om en garanti gemensamt med EU inom digitalisering och miljö: "Digital Leap Fund". Dock kunde Sida inte erbjuda den klass av lånegarantier som efterfrågades och därmed inte delta i fonden.

För att stärka hållbarheten i globala värdekedjor, och underlätta för företag att handla och utveckla värdekedjor mellan utvecklingsländer och den europeiska marknaden, tog Sida en aktiv roll i ett TEI för hållbara globala värdekedjor kopplat till EUs direktiv *Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD*²¹. Initiativet etablerar en s.k. helpdesk som ska kanalisera stöd till företag, civilsamhälle och offentliga aktörer i utvecklingsländer för att identifiera, förebygga och hantera påverkan på mänskliga rättigheter och miljö i hela värdekedjan. Sida medverkar i olika styrgrupper och bidrar med information om relevanta partner och program.

3. Resultatredovisning

3.1 Analys på övergripande strateginivå av strategigenomförandet under hela strategiperioden

3.1.1 Övergripande sammanfattning

En övergripande sammanfattning är att strategigenomförandet har gått enligt plan givet förutsättningarna. Vägled av förändringsteorier, vars relevans testats kontinuerligt, har strategiska portföljer tagits fram, som lett till goda resultat och måluppfyllelse. Insatsportföljerna har byggt på portföljen från den tidigare strategin. I linje med reviderade strategimål har justeringar gjorts inom pågående partnerskap samtidigt som att nya partnerskap ingått och ersatt ett antal insatser som inte längre ansetts som tillräckligt relevanta.

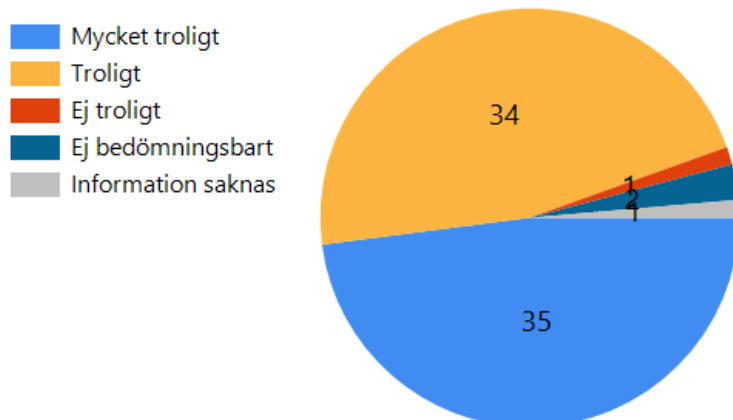
¹⁹ D4D Hub, 2025, About the D4D Hub's & Team Europe's work

²⁰ ICT Policy & Regulation - Institutional Strengthening (iPRIS). Insatsnummer: 15366

²¹ Europeiska kommissionen, 2024, Corporate Sustainability Due Diligence

Måluppfyllelsen för strategins insatser visas i diagram 1 nedan. Sannolikheten att insatserna nå sina mål bedöms som mycket troligt eller troligt för samtliga insatser där informationen finns och kan bedömas, och som hade utbetalningar i 2024.

Diagram 1. Sannolikheten att insatserna under strategin når sina mål, hela strategiperioden

I den efterföljande resultatdelen lyfts flera exempel på synergier mellan strategimål och med andra strategier. Resultatredovisningen visar på den bredd av aktörer som strategin i linje med förändringsteorin identifierat som förändringsaktörer, dvs internationella organisationer, civilsamhällesorganisationer och näringslivet. I linje med strategins globala tematiska fokus ligger särskild tonvikt vid multilaterala aktörer då dessa anses vara särskilt välplacerade för att främja globala regelverk. Flera exempel visar på vikten av strategiska långsiktiga partnerskap och hur Sida varit med och påverkat sina partner. Exempel på detta är hur Sida bidrog till att Consultative Group for the Poor (CGAP), en Världsbanksbaserad tankesmedja inom finansiell inkludering, stärkt sitt fokus på miljö och klimat.

MEL: Sida har under strategiperioden gjort ett gediget arbete kring uppföljning och lärande Monitoring, Evaluation and Learning (MEL). Enheten introducerade MEL-metoden under strategins andra år och har sett ett stort värde av upplägget med tydligare resultatrapportering, kvalitetssäkring via tydliga källhänvisningar och enklare tillgång till resultat via resultatbanken. Upplägget med förenklad rapportering främjar ett aktivt användande av strategimålen förändringsteorier för att utveckla portföljen och bedöma måluppfyllnad. Resultatbanken fylls på årligen med resultat från årliga resultatsammanställningar på insatsnivå. Resultatbanken kan även utgöra en grundsten för arbetet framåt kring synergier och Ett Sida-ansatsen genom att underlätta informationsutbytet med bilaterala och regionala strategier, vilket är av allt större vikt när strategier framåt väntas ta fram utvecklingserbjudanden.

Tvärfrågor: I linje med strategins förändringsteori har enheten under strategiperioden arbetat med tvärfrågorna korruption, digitalisering och migration. Vad gäller anti-korruptionsarbetet genomfördes under 2024 en genomlysning av portföljen av Sidas anti-korruptionsrådgivare. Genomlysningen lyfte att i stort sett samtliga strategimål är relevanta och har potential att bidra mer till anti-korruptionsarbetet. I beredningsunderlag läggs stort fokus på korruption som en risk. Dock framkommer sällan insatserna indirekt bidrag till anti-korruption.

I den nuvarande strategin övergick migration från att vara ett eget strategimål till att vara en förstärkt tvärfråga och migranter en särskilt utpekad målgrupp. Ett exempel hur enheten arbetet

med migranter som en målgrupp, är hur stödet till ITC inkluderar lätt öronmärkt stöd för att främja inkluderande handel med fokus på migranter och tvångsfördrivna personer.²²

Vad gäller digitalisering som en tvärfråga genomfördes 2024 en portföljöversyn av digitalisering i handelsportföljen. Översikten visar på att Sidas handelspartner tillämpar digitala verktyg i linje med deras organisationers mandat och målgrupper. Översikten visar på möjligheter till stärkt koordinering mellan partner, t.ex. vad gäller modernisering av tullar men även ett större nyttjande av varandras komparativa fördelar. Fler partners skulle med fördel kunna använda existerande plattformar som ITC SME academy istället för att skapa egna plattformar.²³

Handel och hållbarhet i värdekedjor : Under den senare delen av strategigenomförandet har enheten lagt särskild tonvikt vid att i linje med Sidas verksamhetsstrategi och reformagendan stärka fokus på handelsportföljen. Målbilden för den procentuella fördelningen mellan målen höjdes för handel från 10 % till 15 %. Hållbarhet i värdekedjor har kopplingar till flertalet av strategins målområden, inte minst givet att utgångspunkten för strategin är att stärka förutsättningarna för små och medelstora företag i utvecklingsländer att dra nytta av globala/regionala värdekedjor och internationell handel. Hållbarhet i värdekedjor är även en ingång för strategin att samarbeta med svenska företag, bland annat genom att stärka förutsättningar för företag att leva upp till nya hållbarhetskrav genom stärkt spårbarhet i värdekedjan. Strategirapporten tar upp flera exempel på detta t.ex. plattformar för sociala revisioner, kartläggning av spårbarhet av bomull. Ett annat särskilt relevant exempel är Coffee & Climate, vilket är en PPDP (Public Private Development Partnership) med fokus på att bidra till fattigdomsminskning för småskaliga bönder.²⁴

3.1.2 Analys av utfall²⁵

Under 2024 betalade Sida ut 5 370 miljoner SEK till området fattigdomsbekämpning genom jobbskapande, handel och utbildning, vilket motsvarar ungefär 21 % av det totala biståndet som Sida förmedlar. Den här strategin stod för 12 % av Sidas totala utbetalningar till detta tematiska område, Strategin bidrar dessutom till att stärka Sidas utbetalningar till tematiken genom att möjliggöra olika samfinansieringar och delegeringar med andra strategier. Strategibeloppet enligt strategin för hela perioden 2022-2026 var 4 300 miljoner, dvs ca. 860 MSEK/år. Under strategiperioden har anslagstilldelning varit lägre än strategibeloppet och det har funnits en osäkerhet i strategibeloppen under strategiperioden vilket har begränsat Sidas möjligheter att utveckla portföljen.

Tabell 3. Strategivolym

Nyckeltal	Värde
Strategivolym mnkr (hela strategivolymen alla år)	4300,0

Tabell 4. Nyckeltal, hela strategiperioden

Nyckeltal och Garantier per år	2022	2023	2024
Antal insatser	36	56	60
Utfall mnkr	337,6	693,3	725,6

²² ITC 2022-2026, insatsnummer: 14589

²³ Niras, Digitalisation in GLOBEC Trade Portfolio, 2024, Dokumentnummer: 23/000215-11

²⁴ Coffee & Climate and strengthening coffee based livelihoods 2022 – 2026, insatsnummer: 13490

²⁵ Med utfall avses utbetalade medel minus återbetalade medel.

Antal garantier (pågående under året)	5	5	5
Antal garantier (avslutade under året)	0	0	0
Antal garantier (startade under året)	2	0	0

Det låga antalet insatser 2022 speglar att denna siffra enbart fångar insatser med utbetalningar andra halvan av 2022 efter att nya strategin beslutats. Under 2024 har fem insatser inlett utfasning eller fasats ut och två nya insatser beslutats. I den högre siffran för 2024 så ingår också mindre uppdrag och upphandlingar som ISK och juridisk rådgivning.

Tabell 5. Utfall och antalet insatser per strategimål, hela strategiperioden

Strategimål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
ECON2022a3 - Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande marknads- och privatsektorutveckling samt hållbart företagande	366,7	35
ECON2022b1 - Förbättrade förutsättningar för en tryggad livsmedelsförsörjning, hållbara livsmedelssystem, ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske samt stärkt ägande- och nyttjanderätt av mark och naturresurser	299,9	23
ECON2022a4 - Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande internationell handel	278,0	13
ECON2022a1 - Förbättrade förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor	226,6	26
ECON2022c3 - En inkluderande, jämställd och hållbar digitalisering	215,5	16
ECON2022a2 - Stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor	215,0	36
ECON2022c1 - Stärkt inhemsk resursmobilisering genom välfungerande skattesystem och minskad korruption	55,8	2
ECON2022b2 - Förbättrade förutsättningar för universell social trygghet	53,7	10
ECON2022c2 - En motståndskraftig finansiell sektor och ökad finansiell stabilitet	49,0	4
Unavailable - Ej tillgänglig	-0,3	1

ECON2022u1 – Utfasning	-4,6	3
------------------------	------	---

Under 2022 och 2023 ingick Sida avtal om två större garantier under strategin, till Guarantco kring infrastrukturinvesteringar och Frontclear med garantier för att stärka finansmarknadens funktionssätt i tillväxt- och utvecklingsländer. Under 2024 har förhandlingar pågått om ytterligare garantier som förväntas avslutas under 2025. Strategin för hållbar global ekonomisk utveckling är en naturlig hemvist för garantier av större volym i Sidas garantiportfölj, eftersom strategin möjliggör stöd till stora fonder som mobiliserar investeringar globalt och i ett flertal kommersiellt viktiga sektorer t.ex. energi, transport och jordbruk.

**Notera att en insats kan ha flera strategimål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.*

De flesta insatserna i strategiportföljen bidra till flera strategimål. I termer av antal insatser bedöms ett stort antal insatser bidra till marknadsutveckling, kvinnors ekonomiska egenmakt och sysselsättning. Den höga andelen för sysselsättning bekräftar förändringsteorin och dess fokus på jobbskapande för att bidra till inkluderande utveckling. I termer av volymer ligger privatsektorsutveckling högst, nära följt av målet kring livsmedelsförsörjning, lantbruk och land- och markrättigheter. Detta förklaras av starka kopplingar till jordbruk, i Sidas partnerländer är jordbruk en dominerande sektor och insatser kring privatsektorsutveckling har ofta fokus på agrobusiness.

Tabell 6. Utfall och antal insatser per globalt mål (Agenda 2030), hela strategiperioden

SDG mål	Utfall, mnkr	Antal Insatser
8 - Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	1024,1	47
1 - Ingen fattigdom	806,2	37
17 - Genomförande och globalt partnerskap	708,0	30
5 - Jämställdhet	698,7	29
9 - Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	545,3	25
2 - Ingen hunger	505,4	18
12 - Hållbar konsumtion och produktion	465,7	19
13 - Bekämpa klimatförändringarna	260,6	11
10 - Minskad ojämlikhet	222,2	9
15 - Ekosystem och biologisk mångfald	138,1	9
7 - Hållbar energi för alla	113,5	6
4 - God utbildning för alla	96,7	3
6 - Rent vatten och sanitet för alla	80,5	4
3 - Hälsa och välbefinnande	66,7	3
16 - Fredliga och inkluderande samhällen	62,1	5
11 - Hållbara städer och samhällen	60,3	3
99 - Ej applicerbart	7,4	3
14 - Hav och marina resurser	0,7	1

**Notera att en insats kan ha flera SDG-mål. Antalet insatser i denna tabell går därmed inte att jämföra med övriga tabeller.*

Som ingångsvärde i operationaliseringen av strategin la Sida extra fokus på fyra strategimål som har en direkt effekt på att minska fattigdom för målgrupperna: att skapa förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt (SDG 8); att trygga livsmedelsförsörjning (SDG 2); att öka tillgång till social trygghet och ett socialt grundskydd, eftersom det förebygger och skyddar människor mot fattigdom, utsatthet och exkludering under hela deras livscykel (SDG 1), samt och kvinnors ekonomiska egenmakt (SDG 5). Att fokus under strategigenomförandet legat på dessa mål reflekteras väl i utfallet per SDG-mål. Att strategin även har ett högt utfall på SDG 17 kring globala partnerskap är i linje med strategins främsta förändringskanaler, stöd och dialog på den globala nivån i syfte att påverka utvecklingen av internationella policyer, ramverk, standard och normer.

Tabell 7. Utfall per partnerkategori, hela strategiperioden

Partnerkategori	Utfall, mnkr	Procent
Multilaterala organisationer	1031,9	58,8 %
Icke-statliga organisationer (NGOs) och civilsamhälle	394,0	22,4 %
Offentlig-privat samverkan (PPPs) och nätverk	168,4	9,6 %
Universitet, högskola eller annan akademisk institution, forskningsinstitut eller tankesmedja	122,3	7,0 %
Offentliga institutioner	35,7	2,0 %
Övriga	3,1	0,2 %

Närmare 59 % av det totala utfallet under strategiperioden kanaliserades via multilaterala organisationer. Icke-statliga organisationer står för strax över 22 % och offentlig privat samverkan för närmare 10 %, följt av forskningsinstitut eller tankesmedja på 7 %. Den privata sektorn är sällan avtalspart men många av insatserna har den formella och informella privata sektorn som aktör eller målgrupp.

Val av partnerkategori är i linje med strategins förändringskanaler. Multilaterala organisationer är ofta väl positionerade för att påverka utvecklingen av internationella policyer, ramverk, standard och normer. Multilaterala aktörer kan även skapa partnerskap som involverar privata aktörer. Världsbanksgruppen, FN-organisationer, ILO, FAO, OECD och WTO är de multilaterala som erhållit mest stöd under strategiperioden. Internationella civilsamhällsaktörer är viktiga på både internationell och nationell nivå och under strategiperioden har medel i stor utsträckning gått till organisationer som Danish Institute for Human Rights, Global Innovation Fund och OXFAM. Vad gäller svenska mottagare toppar Näringslivets Internationella Råd (NIR). Offentlig-privat samverkan och nätverk omfattar plattformar som bidrar till att stärka nationella institutioner och aktörer så att de bidrar till hållbar inkluderande ekonomisk utveckling som gynnar strategins målgrupper. Utöver nätverket Women in Informal Employment Globalizing and Organizing (WIEGO) har strategin finansierat plattformar som samlar näringslivsaktörer, inte minst GSMA Mobile for Development Foundation. Vad gäller partnerkategorin universitet och forskningsinstitut har IISD och SEI varit de största mottagarna. Stödet direkt till offentliga institutioner på 2 % utgörs främst av stöd till Sveriges Riksbank och USAID. Sida och USAID samfinansierar t.ex. Water and Energy for Food (WE4F), ett program vars framtid är mycket osäker till följd av USAIDs nya styrning.

3.1.3 Synergier och samordning med andra svenska strategier under strategiperioden

Att utveckla synergier med andra svenska strategier har varit en prioritet under strategiperioden. Redan från början identifierade Sida förändringskanaler där det globala stödet kompletterar bilaterala och regionala strategier: via *globalt* arbete som sätter ramen för ländernas utveckling; via direkt förstärkning av *nationella institutioner* och kapacitet; och via multi-country insatser som stödjer specifika *målgrupper och aktörer*. Den vanligaste formen för synergier var samordning och/eller samfinansiering med övriga globala tematiska strategier där det fanns kompletterande frågor t.ex. synergier med den globala strategin för miljö, klimat och biologisk mångfald i frågor om jordbruk, fiske och hållbart företagande. Strategierna samarbetar även kring utvecklingsfinansiering genom garantier och utlysningssonder. I syfte att öka ambitionen och systematisera arbetet med att hitta och utnyttja synergier tillsatte den GLOBALA avdelningen 2024 ett tillfälligt synergi-team, vilket bland annat resulterade i ett nytt system för "landtaggning" av alla insatser. Landtaggning ger en bättre överblick i vilka länder strategins partners har aktiviteter, vilket är en utgångspunkt för att identifiera synergier med bilaterala och regionala strategier. Det har stärkt en Sida-ansats och bidrar direkt till Sidas mål i verksamhetsstrategin 2024-2026 att *förbättra resultat genom bättre synergier mellan strategier på nationell, regional och global nivå*.

Det finns ett antal exempel av samordning och synergier med andra strategier under strategiperioden, inte minst med *Strategi för Sveriges globala utvecklingssamarbete inom miljö, klimat och biologisk mångfald, 2022–2026*. Programmet Coffee & Climate fokuserar på områden som ligger väl i linje med båda strategierna, dvs. ökad motståndskraft mot klimatförändringar, hållbart nyttjande av jordbruk, hållbart företagande, produktiv sysselsättning och stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor.²⁶ Samfinansieringen har stärkt uppföljningen av programmet genom kompletterande tematisk kompetens. Ett annat exempel på samfinansiering är med *Strategin för Sveriges globala utvecklingssamarbete för mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstatens principer*. Sida samfinansierar en komponent under enheten DEMOs partnerskapsavtal med UNWOMEN, vilket möjliggör synergier till insatser som genomförs av fler FN-organ, t.ex. Joint Programme on Rural Women's Economic Empowerment (JP RWEE).²⁷

Utlisningssonder som instrument har använts inom strategin för flera av målen ofta tillsammans med finansiering från andra globala, regionala och bilaterala strategier. Förutom en ny fas i fonden Innovations Against Poverty²⁸ har inga nya fonder har tillkommit under strategiperioden. Däremot har vissa pågående fonder tillförts ny finansiering i syfte att stärka en särskild tematik och/eller geografi. Global Innovation Fund (GIF)²⁹ finansieras sedan 2022 även från den globala miljöstrategin och Water & Energy for Food (WE4F)³⁰ har fått finansiering från Irak och den regionala strategin för MENA. Syftet med det extra stödet var att stärka GIFs klimatarbete vilket resulterat i nyrekryteringar och ett särskilt klimatråd samt att antalet klimatrelaterade investeringar ökat.³¹

Flera av de befintliga garantierna i enhetens portfölj ligger under flera strategier, främst hållbar utveckling inom ekonomi, miljö/klimat samt utbildning/hälsa. En arbetsgrupp har tillsatts på avdelningen för att samordna arbetet med garantiportföljen, både vad gäller uppföljning av pågående insatser och dialog med potentiella garantipartners framöver. Tabellen nedan visar på utfall i länder och regioner.

²⁶ Coffee & Climate insatsnummer: 13490

²⁷ 61050064 Rural Women's Economic Empowerment

²⁸ 16439 Innovations Against Poverty 3

²⁹ 12411 Global Innovation Fund

³⁰ 11976 Water and Energy for Food

³¹ 12411 Global Innovation Fund, GIF – Sida 2023 Annual Report 2023, August 2024, s.3, Dox 13/001714-362

Det globala fokuset av strategin återspeglas i den höga andelen av ospecificerat stöd till utvecklingsländer. Med det nya systemet för landtaggning är det möjligt att ta fram information om vilka länder insatser har en närvaro men utan att landssummor anges. För de medel som är specificerade noteras i tabell 8 en tonvikt på regional nivå på Afrika söder om Sahara, vilket även reflekteras på landnivå då framförallt Sidas partnerländer Uganda och Zambia ligger högt. Tabellen omfattar även några länder som inte har bilaterala samarbeten med, t.ex. Nepal. Detta beror främst på Joint Programme on Rural Women's Economic Empowerment (JP RWEE) har Nepal som fokusland.

Utöver flertalet synergier med andra strategier är det värt att kort nämna att det finns mycket synergier mellan strategimålen inom strategin. I linje med strategins förändringsteori utgör jobbskapande en förväntad effekt för samtliga strategimål. I resultatgenomgången under 3.2 beskrivs kopplingar mellan strategimålen. I korthet kan nämnas att handel och marknadsutveckling är nära kopplade, en inkluderande handel kräver fungerande marknader. Jordbrukssektorn är av särskild vikt för strategins målgrupper. Stärkta värdekedjor och tillgång till exportmarknader av vikt för att effektivisera jordbruket och skapa anständiga arbetstillfällen. Digitalisering är nära sammankopplat med samtliga mål då digitala lösningar är av vikt för såväl fungerande marknader, utveckling av jordbruket som främjandet av finansiella tjänster, vilket kopplar an till kvinnors ekonomiska egenmakt. Sociala skyddsnet är vidare nära kopplat till anständiga arbetsvillkor. Slutligen är finansiell stabilitet grundläggande för ekonomisk utveckling och resursmobilisering.

Tabell 8. Utfall per land/region under strategin (topp 8)

2022		2023		2024	
Utvecklingsländer, ospecificerat	282,5	Utvecklingsländer, ospecificerat	558,7	Utvecklingsländer, ospecificerat	638,9
Uganda	3,5	Söder om Sahara, regionalt	28,8	Zambia	8,0
Nepal	3,3	Uganda	8,4	Vietnam	6,9
Zambia	3,0	Kambodja	8,2	Ecuador	5,7
Niger	3,0	Indien	6,4	Nepal	5,0
Sydasien, regionalt	3,0	Nepal	5,9	Colombia	4,8
Sydostasien, regionalt	3,0	Sydafrika	5,2	Uganda	4,6
Sydafrika	2,5	Zambia	5,2	Indien	4,6

Under strategiperioden har i linje med en starkare Ett Sida-ansats flera synergier utvecklats med regionala och bilaterala strategier. Under 2024 gjordes en avtalsändring med nya partnern GATF med delegerade medel från EUROPA/ÖST till ett geografiskt fönster. Ett annat exempel är samfinansiering av WBs handelsfond med MENA-strategin till ett särskilt regionalt fönster. Ett annat exempel är Sidas stöd till Danish Institute for Human Rights (DIHR) där UM Kenya såg värdet av det globala

programmet och delegerade finansiering till strategin för att stärka tillämpningen av FNs principer för företagande och mänskliga rättigheter på nationell nivå, och samtidigt förberedde UM Etiopien ett stöd till DIHR som inkluderades i det övergripande globala avtalet genom samfinansiering³².

Upplägget är ett exempel på hur synergier mellan strategier kan stärka effekter på landnivå och förstärka en koordinerad ansats från Sida gentemot en partner.

Perspektivintegrering³³

Miljö och klimat samt jämställdhet har under strategigenomförandet varit prioriterade perspektiv. Detta reflekteras i statistiken om policymarkörer med en hög andel som delsyfte på över 50 %. Miljöanalyser i samtliga insatser har blivit bättre kvalitetsmässigt och enheten har stärkt sin kunskap att bedöma och följa upp dem. Lägre fokus har legat på konfliktperspektivet, med en andel på 10 % som delsyfte. Perspektivet integreras främst i portföljen genom migration som utgör en förstärkt tvärfråga och migranter utgör en målgrupp för strategigenomförandet.

Tabell 9. Policymarkörer, hela strategiperioden

Markörer	Andel delsyfte	Andel huvudsyfte
Miljö- och klimat	53,3 %	16,0 %
Jämställdhet	64,1 %	12,4 %
Konflikt	10,0 %	1,2 %

3.2 Analys och redovisning av resultat per strategimål (inklusive trafikljus)

3.2.1 Strategimål 1: Förbättrade förutsättningar för produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor

3.2.2 NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Utvecklingen har ingen tydlig negativ eller positiv riktning. På global nivå minskar både arbetslöshetsnivån³⁴ och sysselsättningsgapet³⁵, men denna utveckling döljer en rad skillnader mellan olika länder och grupper på arbetsmarknaden. I låginkomstländer ökar både arbetslösheten och sysselsättningsgapet, och för kvinnor har återhämtningen inte skett i samma utsträckning som för män, särskilt inte i låginkomstländer.³⁶ Situationen för unga har försämrats. Detta gäller också för unga män där många befinner sig i varken sysselsättning eller utbildning och därmed är dåligt rustade för att ta sig in på arbetsmarknaden och stå emot framtida chocker.³⁷ Utvecklingen medför få förbättringar i termer av produktiv och anständig sysselsättning och därmed möjlighet till försörjning. Informaliteten är fortsatt hög. Mer än 50 % av den globala arbetskraften, och mer än 80 % i låg- och lägre medelinkomstländer³⁸, står utan adekvat socialt, legalt och säkerhetsmässigt skydd i arbetslivet.

³² Responsible Business for Sustainable Development- DIHR/GRI work, Insatsnummer: 10880

³³ De perspektiv som ingår är fattiga människors perspektiv på utveckling och ett rättighetsperspektiv samt de tre tematiska perspektiven: ett jämställdhetsperspektiv, ett miljö- och klimatperspektiv och ett konfliktperspektiv. Integrering av dessa redovisas mot bakgrund av att detta varit ett krav i den styrning som varit aktuell under strategiperioden. Enligt Sidas instruktion ska myndighetens verksamhet utgå från samtliga dessa perspektiv. Fattiga människors perspektiv och rättighetsperspektivet har också varit utgångspunkter i Politik för global utveckling (PGU).

³⁴ World Economic Forum, 2025 Future of Jobs Report 2025: Insight Report, January 2025, s. 8

³⁵ ILO, 2025, World Employment and Social Outlook:Trends 2025, January 2025, s. XIII

³⁶ World Economic Forum, 2025, Future of Jobs Report 2025: Insight Report, January 2025, s. 8

³⁷ ILO, 2025, World Employment and Social Outlook:Trends 2025, Jan 2025, s. XII

³⁸ Ibid. s. 14

Portföljens sammansättning

Portföljen bedöms som väl sammansatt för att leverera mot strategimålet i linje med förändringsteorin och i ljuset av rådande utvecklingstrend. Under strategiperioden bidrog 26 insatser och 226,7 mnkr till strategimålet, varav 7 är riktade insatser och resterande är insatser inom andra strategimål som också bidrar till sysselsättningsmålet. Den riktade portföljen består av aktörer i ledande position att påverka den globala agendan inom sysselsättningsområdet såsom ILO, Världsbanken och OECD Development Centre. Därtill stödjer Sida aktörer som driver sysselsättningsfrågor för särskilda målgrupper, t.ex. Women in Informal Employment Globalizing and Organizing (WIEGO), Näringslivets Internationella Råd (NIR) och UN Women. Sida har även ingått ett utvecklat stöd till FAO med fokus på ungdomssysselsättning inom jordbruk och livsmedelssystem. Sida gick under 2024 med i det Team Europe Initiative kring EUs hållbarhetsdirektiv som ställer krav på anständiga arbetsvillkor och arbetstagares rättigheter i globala värdekedjor. Sida har levererat effektivt mot strategimålet genom att dra på partners olika kompetens och komparativa fördelar. Sida driver genomgående frågan om den informella ekonomin, samt behoven av att integrera ett sysselsättningsperspektiv i andra områden och beakta en föränderlig arbetsmarknad ur olika aspekter t.ex. digital och grön omställning.

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Portföljen har anpassats efter utvecklingstrenden och bibehållit en relevant sammansättning med tydliga kopplingar till i stort sett samtliga andra strategimål, samt med regionala och bilaterala strategier. Covid pandemin tydliggjorde behovet av systemförändrande och hållbara lösningar, vilket Sida har bidragit till genom stödet till exempelvis ILO och FAO, men även i stödet till ITC inom handelsportföljen. Pandemin och återhämtningen visade även behovet av att stärka universella sociala trygghetssystem som en del av agendan för produktiva, anständiga och hållbara försörjningsmöjligheter, samt kvinnor och ungas särskilda sårbarhet. Detta har Sida adresserat genom bland annat det nya stödet till UN Women och deras särskilda strategi för kvinnors ekonomiska egenmakt, det utvecklade stödet till FAOs arbete med ungdomssysselsättning och marknadsutveckling, samt en ökad koordinering mellan sysselsättning, social trygghet och kvinnors ekonomiska egenmakt inom ramen för Joint Programme on Rural Women's Economic Empowerment.

Sidas stöd har över tid bidragit till att utveckla globala standards, ramverk och arbetssätt som förbättrar förutsättningarna att skapa produktiva och anständiga arbetstillfällen på landnivå. Sidas stöd till ILO bidrog till antagandet av den första konvention mot våld och trakasserier i arbetslivet, vilket omfattar sexuella trakasserier på arbetsplatser³⁹. Under strategiperioden har Sidas bidragit till ILOs arbete på landnivå för ratificering och implementering av konventionen, bland annat i Malawi, Jordanien⁴⁰ och Moldavien.⁴¹ Detta illustrerar hur globala standards och ramverk möjliggör förbättringar på landnivå. Under strategiperioden har Sidas stöd även bidragit till globala resolutioner

³⁹ ILO, Final Report Phase I 2018-2019, s.23-24, Insats 61059000, Sida-ILO Partnership Programme 2018-2021, Dox:20/019635

⁴⁰ ILO, Progress Report 2022, s.16-17, Insats 14789, Sida-ILO Partnership Programme 2022-2025, Dox:21/000408-50

⁴¹ ILO, Progress Report 2023, s.15, Insats 14789 Sida-ILO Partnership Programme 2022-2025, Dox:21/000408-88

för både anständigt arbete i omsorgsekonomin⁴² och grön omställning⁴³, vilket förväntas förbättra förutsättningarna för att arbeta med dessa frågor på landnivå. För det sistnämnda drev ILO med utgångspunkt i resolutionen igenom ett beslut under COP28 om ett s.k. Just Transition Work Programme.⁴⁴ Programmet belyser vikten av anständigt arbete och social rättvisa inom klimatarbetet, vilket skapar förutsättningar för att jobba med en rättvis grön omställning på nationell nivå.

FAOs program för ungdomssysselsättning har också bidragit till konkreta resultat på landnivå. I samtliga programländer, t.ex. Uganda och Kenya, finns nu strategier eller policyer för att främja ungas inkludering i jordbruksvärdekedjor.⁴⁵ Programmet har även underlättat tillgång till marknader för unga producenter. En lärdom, som togs med i uppföljningsfasen, är vikten av att fokusera på färre värdekedjor och tillämpa en marknadssystemansats för att stärka fokus på unga producenters behov.⁴⁶

Sida har genom mjukt öronmärkta stöd och dialog även bidragit till ett ökat utbyte mellan ILO, ITC och FAO när det kommer till att stärka systemansatser för hållbara och skalbara resultat. En UN Coordination Group för utbyte kring systemansatser har bildats med dessa organisationer, samt UNIDO.⁴⁷ ILO och ITC har som ett resultat av Sidas stöd och dialog utvecklat programkonceptet Trade4Jobs med syfte att kombinera ITC:s mandat att stärka mikro, små och medelstora företags inkludering i regionala och globala värdekedjor och handel, och ILO:s mandat att främja produktiv sysselsättning och anständiga arbetsvillkor.⁴⁸ En första pilot genomförs med stöd från Sveriges bilaterala strategi i Uganda där en sektoranalys gjorts för att identifiera sektorer med hög potential för både export och jobbskapande.

VB har inom ramen för paraplyfonden för jobb som Sida stöttar bidragit till utvecklandet av metoder på landnivå för ökat jobbskapande för utsatta grupper. Sida har verkat för att VB och IFC stärker fokus på jobbskapande och mätning av sysselsättningseffekter inte minst inom den informella ekonomin, vilket resulterat i en modell för att uppskatta indirekta jobbeffekter från olika initiativ⁴⁹.

Strategimål 2: Stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Utvecklingen mot strategimålet bedöms som kritisk med fortsatt starka strömningar mot kvinnors rättigheter globalt⁵⁰ och begränsade förflyttningar i relation till föregående år. Kvinnor är fortfarande oproportionerligt utsatta för de negativa ekonomiska och sociala konsekvenserna som följt i Covid-19s spår och utvecklingen i relation till FNs globala jämställdhetsmål är kraftigt försenad.⁵¹ Kvinnor har en större ekonomisk sårbarhet givet lägre sysselsättningsnivåer och mer begränsad tillgång till

⁴² ILO, Component update: ILO Gender Equality and Non-discrimination, Insats 14789, Sida-ILO Partnership Programme, DOX 21/000408-103

⁴³ ILO, Progress Report 2023, s.19, Insats 14789 Sida-ILO Partnership Programme 2022-2025, Dox:21/000408-88

⁴⁴ Ibid s.19

⁴⁵ FAO, Integrated Country Approach (ICA) for boosting decent jobs for youth in the agri-food system Progress Report 2022, s. 7, Insats 61050354, FAO 2018-2021, Dox: 010862/23

⁴⁶ FAO, Evaluation of the project "Integrated Country Approach for boosting decent jobs for youth in the agrifood system Phase III (2019-2023)", s. 23, 25, Insats 61050354, FAO 2018-2021, Dox: 23/001287-46

⁴⁷ ILO, Progress Report 2023, s.31, Insats 14789 Sida-ILO Partnership Programme 2022-2025, Dox:21/000408-88

⁴⁸ ILO & ITC, Trade4Jobs: Creating Decent Jobs through Regional Trade, s. 1-2, Dox: 21/000408-102

⁴⁹ Word Bank, Jobs Umbrella Multidonor Trust Fund Annual Report 2023-2024, p. 10, 17-18, Insats 6105036 World Bank's Umbrella Trust Fund on Jobs, phase 2 (2020-2024), Dox: 20/001323

⁵⁰ UN Women, June 2020. Discussion Paper: Democratic Backsliding and the Backlash Against Women's Rights, s. 4.

⁵¹ UN Department of Social and Economic Affairs, 2024, Sustainable Development Goals Report 2024, *United Nations*, 2024, s. 18.

sociala trygghetssystem än män. En bestående skev ansvarsfördelningen där kvinnor bär huvudansvaret för obetalt hushållsarbete utgör ett fortsatt strukturellt hinder.⁵² Rapporter visar på att framsteg i att minska klyftorna mellan kvinnor och män nästintill stagnerat. WEFs globala gender gap score visar på att den globala genderklyftan år 2024 stängts med motsvarande 68,5 %.⁵³ Detta går att jämföra med förra årets motsvarande siffra på 68,4 %, vilket tyder på en mycket liten förbättring, med nuvarande takt skulle det ta 134 år att stänga jämställdhetsklyftan.

Portföljens sammansättning

Portföljen bedöms vara relevant och tillsammans med kompletterande insatser svarar den upp mot aktuella utmaningar som begränsar kvinnors ekonomiska egenmakt och levererar resultat i linje med strategimålets förändringsteori. Under strategiperioden bidrog totalt 36 insatser i olika grad till stärkandet av kvinnors ekonomiska egenmakt, majoriteten i partnerskap med multilaterala organisationer och strategiskt positionerade civilsamhällsaktörer. Gemensamt genererade dessa insatser 215 MSEK i utbetalningar. Under 2024 togs beslut om fortsatt stöd till Women's World Banking (WWB), där den nya fasen har fortsatt fokus på att stärka kvinnors möjlighet att nyttja finansiella tjänster. Kvinnors ekonomiska egenmakt är dessutom väl integrerat i en rad insatser såsom Alliance for Financial Inclusion (AFI). Sida beslutade 2024 om stöd till en ny komponent inom Sidas Strategic Partnership Framework (SPF) med UN Women till stöd för deras nya strategi för kvinnors ekonomiska egenmakt, i syfte att nå bättre utväxling i andra insatser där UN Women ingår. Givet att kvinnors ekonomiska egenmakt integrerats brett inom strategin bidrar även insatser under andra delar av strategin till strategimålet, inte minst inom sysselsättning och social trygghet.

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

För att svara upp mot den negativa utvecklingstrenden har en kombinerad ansats tillämpats med kompletterande insatser för att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt genom de olika förändringskanalerna. Stärkt ekonomisk egenmakt för kvinnor minskar fattigdom, bygger motståndskraft hos familjer och samhällen, och verkar som en katalysator för hållbar ekonomisk utveckling. Kvinnors ekonomiska egenmakt är därför både ett eget mål och en viktig aspekt av övriga mål i strategin. Vidareutvecklingen av portföljen har skett utifrån den grund som lagts under föregående strategiperiod. Långsiktiga partnerskap är avgörande för att kunna bidra till global normativ förändring samt bygga institutionell kapacitet på regional- och nationell nivå. Portföljen har utvecklats med en starkt gemensam ansats för social trygghet, sysselsättning och kvinnors ekonomiska egenmakt för bättre effekt och stärkta synergier mellan målen. En central förflyttning som resulterade i ett nytt beslutat stöd till UN Women för att stötta genomförandet av deras nya strategi för kvinnors ekonomiska egenmakt med stark betoning på sysselsättning och omvårdnadsekonomin.

WWB har arbetat med evidensbaserad forskning och finansiella institutioner för att hitta lösningar för att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt. Under 2023 var 38 samarbeten med olika Financial Service Providers igång som utöver kredit och sparande även omfattar försäkring och remitteringar.

⁵² ILOstat database, latest update 17 January 2025, Statistics on women – ILOSTAT, s.1.

⁵³ World Economic Forum (WEF), June 2024. Global Gender Gap Report 2024, s. 5, DOX 20/001383-167

Målet är att nå 50 miljoner kvinnor år 2027 och såhär långt (sedan 2018) har man nått över 29 miljoner kvinnor genom dess nätverk bestående av 74 medlemmar i totalt 34 länder.⁵⁴

Sidas långsiktiga samarbete med strategiska partners, såsom ILO, har bidragit till utvecklingen av specifik kunskap och nya arbetssätt som förbättrar förutsättningarna för kvinnors sysselsättning under anständiga villkor. Inom ramarna för det globala stödet har ILO bl.a. tagit fram vägledande material, däribland en guide för jämställdhet i fragila kontexter.⁵⁵ Detta har potential att replikeras brett genom ILOs arbete och visar på vikten av Sidas proaktiva roll i dialogarbetet med existerande partners.

Stödet till GSMA har också bidragit till konkreta resultat för målgruppen genom att 12,4 miljoner kvinnor har fått tillgång till mobilt internet och/eller mobila finansiella tjänster via de 37 mobila operatörer som åtagit sig att agera som Connected Women Commitment Partners.⁵⁶ Utöver att det möjliggör för kvinnor att använda digitalisering som ett led i att stärka deras egenmakt så bidrar detta direkt till mål 9 med fokus på inkluderande tillgång till digitalisering. Strategin omfattar ömsesidigt förstärkande mål med bäring på kvinnors egenmakt. Strategimål 2 integreras brett i portföljen så det finns tydliga synergier med övriga mål i strategin. Vikten av långsiktiga partnerskap och proaktiv normativ dialog är tydlig för att över tid kunna adressera strukturella hinder mot kvinnors ekonomiska egenmakt. Sverige har en tongivande roll i den normativa dialogen och bidragit till att lyfta frågan kring kvinnors egenmakt i samband med strategiska globala processer, såsom vid CFS 51 Committee on World Food Security 2023. JP RWEE lyftes då fram som ett gott exempel på hur en gemensam FN-ansats kan stärka kvinnors ekonomiska egenmakt samt bidra till förbättrad livsmedelstrygghet i linje med de frivilliga riktlinjer som tagits fram.⁵⁷ Sidas stöd under detta strategimål bidrar främst till SDG 5 genom stöd till strategiska partners, såsom kapacitetsstärkande stöd till UN Women, som spelar en avgörande roll i det globalt normativa arbetet för kvinnors ekonomiska egenmakt.

3.2.3 Strategimål 3: Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande marknads- och privatsektorutveckling samt hållbart företagande

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Utvecklingstrenden är delvis positiv men står fortsatt inför stora utmaningar. Trots en något mer stabil global tillväxt och mer positiva ekonomiska utsikter ligger utvecklingsländerna fortfarande efter när det gäller ekonomisk återhämtning efter pandemin.⁵⁸ Geopolitiska och handelsrelaterade spänningar samt klimat- och väderrelaterade händelser fortsätter att påverka globala värdekedjor.⁵⁹ EU har introducerat nya direktiv för hållbart företagande och ESG⁶⁰ som väntas få stor inverkan på globala värdekedjor, detta gäller inte minst kring EUs hållbarhetsdirektiv (s.k. *Corporate Sustainability Due Diligence Directive, CSDDD*) som trädde i kraft i juli 2024.⁶¹ Beslutet innebär att företag blir skyldiga att identifiera, hantera och redovisa risker kopplade till mänskliga rättigheter och miljö i sina leverantörsled. Hur företag i praktiken ska kunna leva upp till kraven kommer att medföra flera

⁵⁴ Women World Banking, 2023. Core funders report, s. 17, DOX: 21/001519-30.

⁵⁵ ILO, 2022. Annual Report Sida-ILO Partnership 2022-2025, s. 10, DOX: 21/000408-50.

⁵⁶ GSMA, 2023. Sida GSMA Annual Report 2023, s. 2, DOX: 16/000959-215

⁵⁷ JP RWEE, 2023. CFS Side Event Concept Note, s. 1, DOX: 20/001383-125.

⁵⁸ World Bank, 2024, Global Economic Prospects Executive Summary, juni 2024, s. xvii,

⁵⁹ Thomson Reuters, 2024, The (geo)politicized environment around ESG is increasingly intersecting, 1 juli 2024

⁶⁰ ESG står för "environmental, social and governance" och handlar om hur miljömässiga, sociala och styrningsrelaterade frågor tas i beaktan i investeringar och i företagens verksamhet

⁶¹ Europeiska kommissionen, 2024 Corporate Sustainability Due Diligence

utmaningar, inte minst kring hur oavsiktliga negativa effekter för utvecklingsländer undviks.⁶² EU har även infört regler för obligatorisk ESG- och hållbarhetsrapportering från 2025 som ökar transparens i företags hållbarhetsarbete (*Corporate Sustainability Reporting Directive, CSRD*)⁶³. Näringslivsaktörer har uppmanat EU att minska den regelbörda som läggs på företag, vilket lett till att EU under 2025 överväger ett omnibusförenklingspaket som skulle reformera och effektivisera en rad lagar inklusive CSDDD och CSRD⁶⁴. I USA finns också en politiskt driven motreaktion till ESG, i finanssektorn som lett till att några av USAs största banker har hoppat av internationella klimatinitiativ⁶⁵ och till och med blivit stämda för sitt hållbarhetsarbete.⁶⁶

Portföljens sammansättning

Portföljen bedöms som väl sammansatt. Under strategiperioden bidrog 36 insatser och 360,7 mnkr till strategimålet. De flesta insatserna är med multilaterala organisationer och NGOer som har en unik position att bidra till global ekonomisk utveckling. Portföljens sammansättning bedöms som lämplig och välanpassad. Sida har gjort några justeringar i portföljen för att stärka upp kring miljö och klimat. Förändringsteorin verkar stämma och återspeglas i den typ av resultat som partner rapporterar. Det handlar nu om att ge insatserna tid att uppnå resultat. I vissa fall kan det vara en utmaning för globala insatser att visa direkta resultat, speciellt om det handlar om större systemförändringar. Delmålet om marknadsutveckling, där Sida vill förbättra förutsättningar för investeringar och letar efter synergier med bilaterala och regionala strategier, kan bli allt viktigare med Ett Sida och Team Sweden ansatser.

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Utvecklingstrenden har främst påverkats av en ojämn återhämtning från pandemin, Rysslands invasion av Ukraina, geopolitiska spänningar och en mer fragmenterad global handel. Detta har lett till en försvagning av globala värdekedjor och utmanat investeringar i utvecklingsländer. Trenden mot hållbart företagande och hållbar investering har fortsatt, driven av större medvetenhet hos allmänheten, oro över energiförsörjning, förväntningar från aktieägare samt ökad reglering, inte minst EUs CSDDD och CSRD direktiven.⁶⁷ Dock noteras en framväxande anti-ESG rörelsen som prioriterar finansiell avkastning framför hållbarhets överväganden, vilket försvårar arbetet för Sidas partners.

För att ta itu med investeringshinder stödjer Sida garantier och insatser som mobiliserar investeringar och privatkapital till Sidas samarbetsländer. Guarantco fokuserar på investeringar i infrastruktur i tillväxt- och utvecklingsländer och Sida garantin på 100 miljoner USD kan generera upp till 200 miljoner USD i privata investeringar.⁶⁸ Garantier från tidigare strategiperioder och mobiliserat privat kapital, IFC AXA, med fokus på infrastruktur och energi samt SDG-obligationen med fokus på SMEs, har fortsatt generera investeringar. Sidas stöd till IFCs Green Bonds Technical Assistance

⁶² Thomson Reuters, 2024, The (geo)politicized environment around ESG is increasingly intersecting, 1 juli 2024,

⁶³ Europeiska kommissionen, 2024, Corporate sustainability reporting

⁶⁴ Forbes, 2025, EU to discuss "Omnibus" Bill to reduce sustainability reporting requirements on January 21, 2025

⁶⁵ ESG News, 2025, Morgan Stanley, Citi, Bank of America Join Others in Exiting Net Zero Banking Alliance

⁶⁶ Reuters, 2024, BlackRock, Vanguard, State Street sued by Republican states over climate push

⁶⁷ Harvard Law School Forum on Corporate Governance, ESG Mid-Year Review 2023

⁶⁸ Berednings-PM GuarantCo garanti, s. 9, Dokumentnummer 043517/22

Programme (GB-TAP) har inte bara mobiliserat över USD 15,8 miljarder till gröna och sociala projekt⁶⁹ utan också utvecklat marknaden för gröna obligationer från USD 167,3 miljarder i årlig emission när programmet började 2018⁷⁰ till USD 575 miljarder 2023.⁷¹ En generell utmaning med blended finance-insatser är att mäta i vilken utsträckning de mest sårbara grupperna nås. Ett sätt att förstärka den bedömningen är de stickprov och målgruppsintervjuer som Sidas partners utför.

Sida ser EUs CSDDD som en viktig hävstång för hållbart företagande globalt. Sida har aktivt stött dess utveckling och genomförande genom ett Team Europe Initiative om hållbara värdekedjor⁷² samt sitt stöd till civilsamhällsorganisationer. Swedwatch, Fair Finance International (FFI) och Danish Institute for Human Rights (DHRI) lobbyar för inte bara minimikraven av CSDDD ska bli svensk lag utan hela värdekedjan, inklusive finanssektorn och alla företag som har stor påverkan på mänskliga rättigheter och miljön ska omfattas av direktivet⁷³. FFIs arbete med hållbarhet inom den finansiella sektorn har bidragit till ett ökat intresse för relevansen av ESG-policyer bland finansiärer.⁷⁴ Sidas stöd till Global Reporting Initiative (GRI) har bidragit till utvecklingen av CSRD-direktivet samt nya riktlinjer för hållbarhetsrapportering som används av börser i utvecklingsländer.⁷⁵

Vad gäller finansiell inkludering fokuserar Sidas portfölj på att generera kunskap och utveckla nya innovativa lösningar. Consultative Group to Assist the Poor (CGAP) är en Världsbanksbaserad tankesmedja som bidrar till att digitala finansiella miljöer utvecklar verktyg, främjar dialog och utvecklar affärsmodeller, med fokus på användarnas, i första hand kvinnors, konsumentssäkerhet.⁷⁶ I linje med de aspekter av marknadsutveckling som Sida ser som mest relevanta för en global tematisk strategi rapporterar insatser i portföljen effekter i termer av t.ex. sysselsättning, besparingar, ökade inkomster och bättre infrastruktur. Projekt som fick stöd av IFCs Facility for Investment Climate Advisory Services (FIAS) genererade t.ex. 75 miljoner USD i nya investeringar år 2023 och ledde till 76 miljoner USD i årliga kostnadsbesparingar för den privata sektorn tack vare regulatoriska effektiviseringar och juridiska reformer.⁷⁷

Portföljen stöttar genom challenge funds utveckling och uppskalning av innovativa lösningar och har under strategiperioden stärkts med en ny fas av Innovations Against Poverty (IAP). Slutet av 2023 hade IAP lett till att 612 000 jordbrukare fått ökad tillgång till förbättrade insatsvaror.⁷⁸ Global Innovation Fund (GIF) fokuserar på innovationer för att förbättra livet för människor som lever under 5 USD/dag och beräknas sedan starten 2014 påverkat 94 miljoner människor genom innovationer inom områden såsom utbildning, hälsa och jordbruk.⁷⁹

3.2.4 Strategimål 4: Förbättrade förutsättningar för hållbar och inkluderande internationell handel

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

⁶⁹ GB-TAP semi-annual review for period January-June 2024, s6, Dok-nr 18/000533-182

⁷⁰ Climate Bonds Initiative, 2019. 2018 Green Bond Market Summary.

⁷¹ IFC, 2024, Global Green and Sustainable Bond Market Update 2023, s.4, Dok nr 18/000533-163

⁷² Ärende: 23/001796

⁷³ Swedwatch, 2024, Press Release, Regeringen riskerar att missa möjligheten till en stark lag om företagsansvar, Swedwatch, 18 december 2024, Dok: 23/000530-44.

⁷⁴ Fair Finance International, Endline evaluation report; Fair Finance International Project 2021-2023, s57, Dok: 20/000586-68.

⁷⁵ Global Reporting Initiative RBSD Program - Annual Report 2022 (Final) s.6 Dok dnr 17/001087-245

⁷⁶ Consultative Group to Assist the Poor, FY22 Year end overview, Insatsnr 61050461, s.7, Dok nr 037408/22

⁷⁷ IFC, 2023. FIAS FY23 Annual Review - Pre-Publication, November 2023, s.4, Dok dok-nr 20/001418-45

⁷⁸ IAP, 2023, IAP Annual Report 2023, Dok nr 14/000809-694

⁷⁹ 12411 Global Innovation Fund, GIF – Sida 2023 Annual Report 2023, August 2024, s. 3, Dok 13/001714-362

Utvecklingstrend

Sida bedömer att utvecklingen inte har en tydlig positiv eller negativ riktning efter de globala kriser som påverkat handeln på senare år. Även om varuhandeln från de minst utvecklade ländernas (MUL) återhämtat sig ligger deras andel av världshandeln kvar på runt 1%.⁸⁰ Flera osäkerhetsfaktorer kvarstår: inflationen, höga räntor, skuldbördor, geo-politiska spänningar, samt ökad protektionism. WTOs Aid for Trade Review 2024 visar dock på att rad framsteg under perioden. Partnerländerna prioriterar handelsfrågor i sina utvecklingsplaner⁸¹, genomförandegraden av WTOs avtal om handelsförenkling ökar⁸² liksom exportdiversifiering.⁸³ Afrika gör även framsteg med sitt kontinentala frihandelsavtal, t ex antogs protokollet om e-handel i februari 2024.⁸⁴ Samtidigt fortsätter den gröna omställningen att påverka och påverkas av handel och handelspolitik. Företag i värdekedjan som inte förmår uppfylla kraven i EU:s nya hållbarhetsdirektiv riskerar att förlora handelsmöjligheter.⁸⁵ USAs nya handelspolitik skapar osäkerhet och kommer troligen att få långtgående konsekvenser för handelsflöden.

Portföljens sammansättning

Sida bedömer att portföljens sammansättning är relevant. Under strategiperioden bidrog 13 insatser och 278 mnkr till strategimålet. Portföljen är väl fokuserad och omfattar sju insatser. Partners utgörs främst av multilaterala aktörer (ITC, VB och två WTO kopplade fonder) men även en INGO (ISO) samt en tankesmedja (IISD). 2024 stärktes även portföljen med nytt partnerskap, (GATF) som arbetar nära privata sektorn och därmed stärker förutsättningar för synergier mellan handel och bistånd. Resultatbedömningarna av insatserna anger att det är mycket troligt att mål uppnås. Portföljen svarar väl mot förändringsteorin och de prioriteringar som WTO/OECD identifierar i Aid for Trade-genomgången 2024, inte minst förenklade handelsprocedurer och förmåga att möta sanitära och phytosanitära (SPS) villkor. Portföljens sammansättning svarar på det växande behovet av stöd till den digitala och gröna omställningen inom handel och globala värdekedjor. En extern genomlysning av hur partners i insatsportföljen arbetar med digitalisering i olika former anpassat efter målgrupper.⁸⁶

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Den positiva utvecklingen avseende bedömningen av portföljens sammansättning grundar sig i att portföljen förstärktes 2023 med EUs helpdesk för de nya hållbarhetsdirektiven, och GATF 2024. Trenden speglar också de förflyttningar i linje med vår dialog som våra partners gjort mot prioriterade frågor såsom jämlikhet, grön omställning och digitalisering. Portföljens bidrag till förbättrade förutsättningar för inkluderande och hållbar handel har på ett övergripande plan skett genom att stötta det globala systemet för regelbaserad och fri handel. Handelsteknisk kompetens hos myndigheter har stärkts och reformer som förenklingar av tullväsenden har förbättrat

⁸⁰ WTO, Global Trade Outlook and Statistics, Update Sep 2024, s. 8..

⁸¹ WTO and OECD, 2024, Aid For Trade at a Glance, 2024, s. 7.

⁸² WTO and OECD, 2024, Aid For Trade at a Glance, 2024, s. 56, 90..

⁸³ WTO and OECD, 2024, Aid For Trade at a Glance, 2024, s. 111.

⁸⁴ WTO and OECD, 2024, Aid For Trade at a Glance, 2024, s. 48..

⁸⁵ Kommerskollegium, 2023 Potential Impacts of EU Due Diligence Obligations on Companies' Suppliers in Developing Countries, 2023, s.2.

⁸⁶ Niras, Digitalisation in GLOBEC Trade Portfolio, 2024, Dokumentnummer: 23/000215-11.

förutsättningarna för handel. Ett urval av Trade Facilitation Support Programs projekt beräknas bidragit till besparingar om över USD 100 miljoner för privatsektorn.⁸⁷ STDFs initiala stöd till ett globalt system för elektroniska certifikat (ePhyto) har bidragit till förenklade och säkrare certifieringsprocesser. Innovationen visade sig skalbar, då Sidas övriga partners såsom GATF stödjer utrullningen av systemet.⁸⁸ Små och medelstora företag i utvecklingsländer, som är en fokusgrupp för strategin, får bl.a. stöd av ITC som verkar för att stärka småföretags deltagande i globala och regionala värdekedjor.⁸⁹ Sida bedömer att portföljen bidragit till handelsdiagnostik för reformer och policyval. Ett exempel är VBs Umbrella Facility for Trade vars datainsamlingar och analys kring konsekvenser av Rysslands anfallskrig har informerat utformning av stöd till Ukraina.

Team Sweden arbetet har stärkts, inte minst genom regelbundna avstämningar med UD, Kommerskollegium och WTO-representationen. I portföljen finns flera exempel där engagemang eller finansiellt stöd mobiliserats från privata sektorn. H&M och IKEA är engagerade i GATF och flera svenska klädföretag använder en ITC plattform kring sociala revisioner. Utvärderingar pekar på behovet av att tydligare samarbeta med privatsektorn kring åtgärder, t ex runt handelsprocedurer.⁹⁰ Fallstudier av partners enskilda projekt visar även på vissa problem med bärkraft, t ex. svårigheter att underhålla digitala verktyg som drivs av privata aktörer.⁹¹ Representanter från MUL vittnar om att kortsiktig projektfinansiering bidrar till utbudsdrivna aktiviteter och svårigheter att behålla personal.

Handelsmålet bidrar till andra strategimål, t.ex. genom att stärka förutsättningar för handel bidrar portföljen till sysselsättningsmålet och privatsektorsutveckling generellt. Genom ITC olika digitala plattformar och utbildningar för kvinnliga entreprenörer inom "She Trade" bidrar portföljen till målet kring kvinnors ekonomiska egenmakt och digitaliseringsmålet. I portföljen finns flera exempel på synergier med andra strategier, t.ex. samfinansieringen av VBs handelsfond UFT med regionala MENA-strategin. I en "Ett Sida"-anda finansierar kärnstödet till GATF utforskandet av ett projekt med UM Dhaka och de svenska företagen IKEA; H&M och Lindex. GATF-avtalet har även kompletterats med delegerade medel från EUROPA/ÖST till ett regionalt fönster.

Sidas långsiktiga och icke-öronmärkta stöd uppskattats av våra partners, inte minst då flexibel finansiering varit avgörande för att snabbt ställa om under kriser. Sida, som största givare av programstöd till ITC, har gett organisationen möjlighet att utveckla nya arbetssätt som andra givares projektfinansiering inte medger⁹². Sida har dock även valt att devisa tillämpa lätt öronmärkt stöd, bl.a. för att i en organisation som ffa styrs av projektstöd kunna främja en marknadssystemsansats samt stärkt fokus på konfliktkontexter. Vad gäller SDGs bidrar portföljen framförallt till SDG 8, genom att främja hållbar handel samt till SDG 17 genom sitt fokus på globala regelverk och normer.

3.2.5 Strategimål 5: Förbättrade förutsättningar för en tryggad livsmedelsförsörjning, hållbara livsmedelssystem, ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske, samt stärkt ägande- och nyttjanderätt av mark och naturresurser

⁸⁷ World Bank, Trade Facilitation Support Program, Annual Report, 1 juli 2023 – 30 juni 2024, s. 29-30. Dokumentnummer 15/001180-265.

⁸⁸ Project Economics Consulting, External Evaluation of the Standards and Trade Development Facility, juni 2024, s. 19, 20, 22. Dokumentnummer 15/000449-295.

⁸⁹ ITC 2022-2026, instastnummer: 14589

⁹⁰ International Economics Consulting, Stocktaking/Assessment & Learning Review of the Trade Facilitation Support Program, 2024, s. 55. Dokumentnummer 15/001180-260

⁹¹ Project Economics Consulting, External Evaluation of the Standards and Trade Development Facility, juni 2024, s. 26. Dokumentnummer 15/000449-295

⁹² Årsmöte mellan ITC och Sida, november 2024, Dokumentnummer 22/000485-106

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)**Utvecklingstrend**

Utvecklingen mot strategimålet bedöms av Sida som fortsatt kritisk med ytterligare försämringar i omvärlden som bl.a. ökat antal människor som saknar livsmedelstrygghet. År 2019 beräknades 581 miljoner människor vara undernärda, en siffra som 2023 ökat till 733 miljoner människor⁹³. Enligt Integrated Food Security Phase Classification (IPC) har antalet livsmedelsotrygga i världen ökat med 23 % mellan år 2023 och 2024.⁹⁴ Livsmedelskrisen drivs på av konflikter, klimatchocker, ojämlikhet och ekonomisk turbulens i kölvattnet av covid-19-pandemin och kriget i Ukraina. Detta har drivit upp livsmedelspriserna och hungern har ökat i många låg- och medelinkomstländer. Inget av de sju globala nutritionsmålen förväntas nås till 2030 utifrån nuvarande trender. Det gäller framförallt Afrika, västra Asien och Karibien där livsmedelsotryggheten och fattigdomen ökar mest i världen.

Portföljens sammansättning

Portföljen har en stor bredd av insatser som samlat bedöms svara relativt väl mot målets betydande bredd. Sammanlagt 23 insatser genomförs och har tillsammans ett utfall på 300 mnkr hittills under strategiperioden. Ungefär hälften av dessa insatser hör primärt till andra strategimål men bidrar även substantiellt till detta mål. Störst andel partners finns bland multilaterala organisationer, därefter civilsamhälles- och internationella organisationer och sedan universitet och forskningsinstitut (avser insatser som till minst 50 procent bidrar till detta mål). Fördelningen har varit densamma under hela strategiperioden. Sedan föregående år har portföljen stärkts med en insats inom fiskeområdet. Osäkerhet kring volymer för nya strategin och indikationer på att markrättigheter inte är prioriterat framåt bidrog, tillsammans med andra faktorer, till att Sida valde att inte förnya partnerskapen med the Tenure Facility och the Rights and Resources Institute. Denna betydande minskning av portföljen gör att dess sammansättning fortsatt bedöms som delvis relevant sammansatt. Portföljen skulle även kunna ha stärkts med insats tydligt inom humanitärt, utveckling, och fred (HDP)-nexus området.

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN**Utvecklingstrend****Portföljens sammansättning**

Många av portföljens insatser är stora globala integrerade program som bidrar till samtliga delområden. Insatsportföljen har enbart till mindre del förändrats under strategiperioden och består av de samarbeten som etablerades under föregående strategiperiod. Stödet till olika program inom FAO utgör den sammantaget största volymen. Sidas bidrag har ofta varit i form av programstöd eller mjukt öronmärkt och kunnat användas relativt/helt flexibelt. Detta har varit mycket uppskattat av mottagarorganisationer då de flesta andra givare öronmärker sitt stöd. Det har t.ex. möjliggjort utökat stöd till underfinansierade projekt i Afrika inom mark- och nyttjanderätt medan andra givare har öronmärkt till nästan överfinansierade projekt i tropiska skogsområden.

⁹³ FAO, IFAD, Unicef, WFP, WHO, The State of Food Security and Nutrition in the World 2024, sid 8, Ärendedokument 2007-000191-105

⁹⁴ The IPC Population Tracking Tool, 2025, Ärendedokument 2007-000191-104

I delområdet "Stärkt ägande och nyttjanderätt av mark och andra naturresurser" har fokus legat på att påverka global normativ/policynivå och nationell/aktivitetsnivå med praktiskt stöd till organisationer som stärker dialogen mellan befolkning och stat och investerare samt till legala ramverk och dess genomförande. Markrättigheter har under strategiperioden utgjort en betydande andel av portföljen men minskades under 2024 enligt ovan. Under åren har många goda resultat uppnåtts. UN-habitats Global Land Tool Network har under 2019-2023 bidragit till mer inkluderande fattigdomsinriktade och jämlika marklagar och praxis i 10 länder, vilket i förlängningen når ungefär 145 miljoner människor som lever på mindre än USD 2,15/person/dag. Med riktade insatser har hundratusentals fattiga landlösa människor tilldelats markrättigheter i bl.a. Nepal, Irak och Uganda.⁹⁵

Inom delområdet – "Ökad produktivitet och hållbarhet inom jordbruk, skogsbruk och fiske" – har fokus legat på att utveckla och sprida modern kunskap och teknologi som kan stötta hållbara livsmedelssystem. Portföljen har även här legat stadigt på samma utfallsnivå och antal insatser. I flera av insatserna med universitet- och forskningsinstitut, t.ex. AgriFoseprogrammet och SIANNätverket har policyrelevant forskning och kunskap för ökad produktivitet utvecklats och gjorts tillgänglig delvis genom svenska institut och universitets engagemang.⁹⁶

Delområdet – "Hållbara livsmedelssystem" – består av miljömässigt hållbara produktionsmetoder som ger förutsättningar för tryggad livsmedelsförsörjning och god nutrition för alla utan att kompromissa med de ekonomiska, sociala och miljömässiga grunderna. Inom ramen för FAO:s finansieringsfönster Flexible Voluntary Contribution (FVC), där Sida är en av de största givarna, har ett program finansierats kring utveckling av hållbara, motståndskraftiga och inkluderande livsmedelssystem med en total budget på 2,5 MUSD. Med verksamhet i 14 länder (bl.a. Moldavien, Ukraina och Zambia) har tiotusentals småskaliga lantbrukare inom olika produktionsgrenar nåtts, varav hälften ofta kvinnor, och ofta har man arbetat i hela värdekedjor.^{97,98}

Synergier finns mellan insatser inom portföljen men även med andra målområden. Tydliga resultat för förbättrade livsmedelssystem finns t ex i handelsportföljen som även omfattar kapacitetsutveckling för att öka MUL-länders förmåga att möta exportmarknadens krav kring jordbruksprodukter. Portföljen bidrar framför allt till SDG 2 – att trygga livsmedelsförsörjningen - som har direkt effekt på SDG 1- att minska fattigdomen, samt att öka hushållens resiliens mot klimatförändringar. Portföljen bidrar även till SDG 8- anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, genom att verka för att olika ramverk blir mer inkluderande, framförallt för de mest utsatta, urfolk, kvinnor och unga på landsbygden.

3.2.6 Strategimål 6: Förbättrade förutsättningar för universell social trygghet

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

ILO rapporterade under 2024 att för första gången omfattas mer än hälften av världens befolkning av någon form av social skydd. Dock är 3,8 miljarder människor fortsatt helt oskyddade.⁹⁹

⁹⁵ UN-Habitat, 2024, Global Land Tool Network Phase 3, January 2019 –December 2023 Report, oktober 2024 s.6-13,54. Dokumentnummer 20/000153-277.

⁹⁶ Stockholm Resilience Center, et al 2024, Agriculture for Food Security 2030, Translating Science into Policy and Practice, Agrifose Annual Report 2023, April 2024, s.22-43. Dokumentnummer 19/001488-62

⁹⁷ FMM 2018-2023 2018–2023 Terminal Report, Annex B2, s 110-135, Ärendedokument: 18/000332-186

⁹⁸ Sustainable, resilient and inclusive food systems development _ Flexible Voluntary Contribution (FVC) _ Food and Agriculture Organization of the United Nations.pdf, Ärendedokument: 2007-000191-106

⁹⁹ World Social Protection Report 2024–26, Universal social protection for climate action and a just transition, ILO, Geneve 2024

Förändringarna är långsamma och mål om etablerandet av en universell grundläggande social trygghet och uppbyggnad av funktionella system och institutioner framstår som fortsatt avlägset. Enligt ILO beräknas finansieringsgapet för att uppnå universellt socialt skydd till över 3 procent av BNP eller ytterligare 1,4 biljoner US-dollar per år för att överbrygga denna klyfta i alla låg- och medelinkomstländer. Låginkomstländerna står inför det största finansieringsgapet i förhållande till BNP, runt 52 procent, på grund av stora brister i den sociala tryggheten och låg BNP i dessa länder. ¹⁰⁰ Utvecklingsländerna brottas fortsatt med svag inhemsk resursmobilisering och svagheter när det gäller att säkerställa tillräckliga resurser för att överbrygga de akuta behov som finns för att förstärka sina system för hälsa, utbildning och social trygghet. Om snar och substantiell utveckling inte sker kommer detta att utgöra ett konkret hinder för sysselsättning, tillväxt och långsiktig utveckling.

Portföljens sammansättning

Portföljens sammansättning ses som grön givet de strategiska partnerskapen med ILO, OECD Development Centre, OECD Centre for Tax Policy and Administration, WIEGO, Universal Social Protection to Achieve the Sustainable Development Goals (USP2030) och UNWOMEN. Under strategiperioden bidrog 10 insatser och 53,7 mnkr till strategimålet. Portföljens sammansättning har guidats av målet att komplettera de bilaterala programmen för social trygghet genom att fokusera på globala mervärden, t.ex. globala initiativ som kan stötta utveckling av universella trygghetssystem på landnivå. I linje med detta har centrala frågeställningar för portföljen varit informella sektorn, kopplingen mellan social trygghet och sysselsättning och anständiga arbetsvillkor samt säkerställandet av hållbar finansiering av universella system för social trygghet.

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Utvecklingstrenden framstår som otydlig och oklar. Frågan om social trygghet fick ökad uppmärksamhet, under den globala covid-19 pandemin då tillgången till hälso- och sjukvård, sjuk- och arbetslöshetsförmåner fick särskild betydelse. Klimatförändringar och risker för nya och återkommande pandemier gör behoven än mer angelägna. Antalet människor som helt saknar social trygghet har minskat något men det framstår fortsatt som en relativt marginell förändring. ¹⁰¹ De existerande finansieringsgapen framföra allt för låginkomstländer framstår som nästintill oöverstigliga givet svagheter i dessa länders system för resursmobilisering samt stora behov av samtida, kraftiga, ökningar i andra investeringar i mänskligt kapital för att stödja utveckling av marknader, sysselsättning och tillväxt. ¹⁰²

Frågan om informalitet och social trygghet har fått större uppmärksamhet men i praktiken har det skett ytterst lite utveckling. Till viss del har åtgärder inom andra områden förhindrat eller riskerar att hindra möjligheterna till förändring, t ex införandet av beskattning av elektroniska transfereringar som kan utgöra ett konkret hinder för finansiell integrering av de fattigaste och mest utsatt,

¹⁰⁰ ILO, 2024, Financing gap for universal social protection Global, regional and national estimates and strategies for creating fiscal space, Umberto Cattaneo et al. ILO Working paper 113, ILO 2024

¹⁰¹ ILO, World Social Protection Report 2024–26, Universal social protection for climate action and a just transition, 2024

¹⁰² ILO, 2024 Financing gap for universal social protection Global, regional and national estimates and strategies for creating fiscal space, Umberto Cattaneo et al. ILO Working paper 113, 2024

däribland kvinnor.¹⁰³ Trots den ökade uppmärksamheten i pandemins kölvatten är social trygghet inte en prioriterad fråga globalt vilket gör SDG-målen kopplade till social trygghet svåruppnåeliga.

Planer på att under 2024 förstärka portföljen genom att t.ex. ingå partnerskap som stärker samordningen mellan FN-systemet och VB inom sociala trygghetssystem, pausades till följd av signaler om att social trygghet inte skulle vara prioriterat framåt. Informalitet har varit en prioriterad fråga för portföljen under strategiperioden. Sida bedömer att dialog med partner och deltagande i olika forum bidragit till att förändra synen på den informella ekonomin och dess avgörande roll när det gäller att skapa förutsättningar för en positiv samhällsutveckling. Sida har genom OECD finansierat ny kunskap kring informalitet, t.ex. kring vikten av att integrera de informella arbetarna i ett förnyat och förstärkt socialt kontrakt. OECD Development Centre har även skapat ett brett spektrum av samarbeten och med partners både på gräsrotsnivå som t ex WIEGO och på multilateral nivå som t ex ILO.

Sida har vidare initierat ett särskilt projekt kring hållbar finansiering av social trygghet med OECD Center for Tax Policy and Administration (CTPA) som har engagerat länder på regeringsnivå. Sida har i dialogen drivit vikten av ett starkt fokus på sysselsättning för hållbar finansiering av sociala sektorer, vilket fått gehör och integrerats i OECDs ansatser.¹⁰⁴ Sida har aktivt jobbat med att säkerställa att expertis kring finansieringsfrågor inkluderas i dialoger kring finansiering av sociala trygghetssystem och har därför etablerat och förstärkt samverkan mellan bl a OECD CTPA, OECD Development Centre, ILO, USP2030, WIEGO och Global Reporting Initiative.

3.2.7 Strategimål 7: Stärkt inhemsk resursmobilisering genom välfungerande skattesystem och minskad korruption

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Skatteuppbörden i de flesta låginkomstländer och i knappt hälften av lägre medelinkomstländer ligger fortsatt under 15 % av BNP, vilket begränsar deras förmåga att leverera grundläggande offentliga tjänster och stödja hållbar tillväxt.¹⁰⁵ Inom ramen för det Brasiliansk ordförandeskapet i G20 uppmärksammas skattesystemens roll när det gäller att ta itu med ojämlikhet, bl a de specifika skattepolitiska och efterlevnadsutmaningar som är förknippade med beskattning av förmögna personer.¹⁰⁶ I olika sammanhang har behovet att länka samman prioriterade områden för offentliga utgifter och mobilisering av tillräckliga resurser lyfts fram. Ett exempel är etableringen av IMF:s program Global Public Finance Partnership, GPPF, som lanserades under 2024.¹⁰⁷ Utvecklandet av en FN skattekonvention pågår. FN-Resolutionen 78/230 "Promotion of inclusive and effective international tax cooperation at the United Nations," antogs i slutet av 2023. Avsikten är att utveckla en FN-konvention om internationellt skattesamarbete för att stärka det internationella skattesamarbetet och göra det helt inkluderande och mer effektivt.¹⁰⁸

¹⁰³ ICTD Working Paper 146 Mobile Money Taxation and Informal Workers: Evidence from Ghana's E-levy September 2022, s 9

¹⁰⁴ OECD, CTPA Financing social protection through tax reform in developing countries Annual progress report Period: January – December 2023 dnr 22/000779-1

¹⁰⁵ World Bank Global Tax Programme Annual Report FY 2023, s 9

¹⁰⁶ OECD, 2024, Taxation and Inequality OECD Report to G20 Finance Ministers and Central Bank Governors 2024 s. 4

¹⁰⁷ IMF, 2023 Global Public Finance Partnership Programme Document Dec 2023 Dnr 23/001238-3

¹⁰⁸ UN Gen Sec Ad Hoc Committee to Draft Terms of Reference for a United Nations Framework Convention on International Tax Cooperation Second session New York, 29 July – 16 August 2024

Portföljens sammansättning

Portföljen ses som grön med två innehållsmässigt mycket omfattande stöd och som utifrån nuvarande resurser utgör ett komplett paket och kompletterar varandra i innehåll och inriktning. Under strategiperioden har de två insatserna bidragit med 55,8 mnkr till strategimålet. OECD Tax and Development och IMF Resource Mobilisation Thematic Fund/(IMF Global Public Finance Partnership IMF RMTF är direkt kopplat till att förstärka utvecklingsländernas kapacitet när det gäller skattepolitik och administration. Programmet omfattar låg och lägre medelinkomstländer och omfattar ett brett spektrum av kapacitetsstöd.¹⁰⁹ OECD Programmet var ursprungligen fokuserat på Base Erosion and Profit Shifting (BEPS) frågor kring internationellt skatteundandragande genom exempelvis interndebitering inom företaget för att beskatta vinster i s.k. skatteparadis. CTPAs arbete har sedan 2019 vidare utvecklats kring frågor relaterade hur utvecklingsländerna påverkas av skatteflykt, illegala flöden, korruption, skattebrott, moms och skattepolicyfrågor. Inom ramen för stödet till OECD ingår även stöd till Tax Inspectors Without Borders (TIWB) och Global Forum on Transparency and Exchange of Information for Tax Purposes (Global Forum).¹¹⁰ En annan relaterad insats, som finansieras under mål 3, är samarbetet med Global Reporting Initiative kring Hållbart Företagande och skatter. Sedan 2019 har en standard utvecklats för att företag ska hållbarhetsrapportera kring deras förhållningssätt kring skattefrågor och BEPS. Rapporterna utgör en möjlighet för fördjupad analys och dialog kring skattefrågor och företags ansvar kring SDG frågor.¹¹¹

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Utvecklingstrenden är otydlig med både positiva och negativa inslag. Utvecklingstrenden påverkades ursprungligen negativ av covid-19 pandemin. Det finns tecken på återhämtning och till viss del en återkomst till positiv utveckling av ländernas förmåga att generera offentliga intäkter och uppbyggnad av offentliga skatteinstitutioner. Samtidigt kvarstår svagheter i utvecklingsländernas system för resursmobilisering. Utvecklingsländerna är utsatta för en trippelutmaning i och med ökad skuldbörda, behov av signifikanta öknings av offentliga utgifter och ökade politiska svårigheter att genomföra reformer, t ex de protester som skedde i Kenya under 2024¹¹². Det har skett påtagliga förändringar inom det internationella skatteområdet däribland etableringen av den s.k. två-pelarlösning för att bemöta de skatteutmaningar som länder utsätts för när det gäller den digitala ekonomin (BEPS1).

Addis Tax Initiative utgör en allt viktigare plattform för föra dialog mellan länder, multilaterala organisationer, givare och civilsamhälle, skapa av samförstånd och möjlighet och förankra skatte- och resursmobiliseringsfrågor som del av demokratisk utveckling och statsbyggande. Sida har bidragit till etableringen av OECD:s Inclusive Framework med över 140 länder för att säkerställa ett bredare deltagande av länder i utvecklingen av standarder för BEPS-relaterade frågor.¹¹³ Under strategiperioden har Sida genom sina partnerskap för portföljen bidragit till flera viktiga internationella processer och resultat på landnivå. OECD har säkerställt tillgänglighet av

¹⁰⁹ IMF Global Public Finance Partnership Program Document Dnr 23/001238-3

¹¹⁰ OECD Tax and Development project document 013219/22

¹¹¹ GRI Topic Standard for Tax. GRI 207: Tax 2019 dnr 23/000761-11

¹¹² Financial Times, 2024, Kenya's mass protests expose African fury with IMF, 4 juli 2024

¹¹³ OECD TAX AND DEVELOPMENT AT THE OECD: A Retrospective 2009-2024 s 14

internationellt jämförbar skatterelaterad data för alla regioner samt skatteintäkter i mer än 120 länder, bolagsbeskattning i mer än 150 länder, och statistik över prissättning av utsläpp av växthusgaser.¹¹⁴ Sida bedömer sig ha bidragit till utvecklingen av OECD:s två-pelarlösningen för den digitala ekonomin, riktlinjer för internprissättning och flertalet andra riktlinjer och regleringar av BEPS relaterade frågor.¹¹⁵

Sida har medverkat till att OECD CTPA deltar i frågor om finansiering av exempelvis social trygghet för att säkerställa att dessa frågor diskuteras utifrån den verklighet utvecklingsländer står inför vad gäller finansiering och skattefrågor. OECD CTPA deltar inom ramen för USP2030 samarbetar kontinuerligt med OECD Development Centre och har pågående dialog med Global Reporting Initiative¹¹⁶.

3.2.8 Strategimål 8: En motståndskraftig finansiell sektor och ökad finansiell stabilitet

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Utvecklingstrenden har delvis utvecklats i positiv riktning under perioden. Även om de mest akuta riskerna inte har materialiserats och den finansiella stabiliteten har uppvisat god motståndskraft finns det fortsatt ackumulerade risker och sårbarhet. Utvecklingstrenden ses därför som gul, dvs ingen tydlig riktning. Sedan IMF-rapporten i april 2024 har risker kopplade till finansiell stabilitet, globalt sett, dämpats och inflationen fortsatt att sjunka.¹¹⁷ Förväntningar kring framtida lättnader vad gäller tillgång till kredit har påverkat aktörernas handlingsplaner. Samtidigt har utvecklingsekonomier generellt sett fortsatt uppvisat god motståndskraft och tillgångspriser har endast fluktuerat i begränsad omfattning.¹¹⁸ Anpassning till framtida lättnader innebär dock höjd exponering och att sårbarheten via ökad skuldsättning, såväl privat som offentlig, på sikt kan äventyra den finansiella stabiliteten. De geopolitiska spänningarna och den allmänna osäkerheten i form av multipla kriser förstärker den risken.¹¹⁹ Det faktum att mer utvecklade ekonomier förväntas genomföra lättnader kan även spilla över till utvecklingsekonomiernas fördel på kort sikt men risken för handelsrestriktioner och Kinas ekonomiska inbromsning utgör samtidigt osäkerhetsfaktorer.

Avsaknaden av tillförlitlig data innebär att myndigheternas förmåga att hantera sårbarhet minskar. Användandet av AI kommer innebära ökade möjligheter för *Non-bank financial institutions* att expandera. Detta innebär samtidigt att överblickbarheten minskar vilket försvårar effektiv reglering och ökar riskerna för medvetna marknadsmanipulationer och cyberbrottslighet.¹²⁰

Portföljens sammansättning

Portföljen bedöms som väl sammansatt. Under strategiperioden bidrog 4 insatser och 49 mnkr till strategimålet. Under 2024 bestod portföljen av tre gåvobaserade insatser och en garanti, vilket i genomsnitt motsvarat ca 3 % av enhetens budget. Portföljen har hela tiden betraktats som strategiskt sammansatt med centralbanker som en viktig aktör och där Sveriges Riksbank utgjort en gemensamma nämnare för insatserna.

Sett till kontexten har utvecklingsutmaningen inte skiftat under perioden utan innebär även fortsatt att de finansiella marknaderna förväntas erbjuda stabila förutsättningar för ekonomisk utveckling

¹¹⁴ Ibid s 20-23

¹¹⁵ Ibid s 14-18

¹¹⁶ GRI policy Guide Tax- the next frontier for ESG Dnr 23/000761-10

¹¹⁷ IMF, Financial Stability Report, October 2024, s. xiii

¹¹⁸ IMF, Financial Stability Report, October 2024, s. xiv

¹¹⁹ IMF, Financial Stability Report, October 2024, s. xiv

¹²⁰ IMF, Financial Stability Report, October 2024, s. xv - xvi

och att risken för finansiella kriser ska minimeras. Att den finansiella sektorn kan uppvisa motståndskraft visade sig vara relevant när stora banker gick omkull i välreglerade marknader under strategiperioden utan att det medförde några smittoeffekter.¹²¹

VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

Portföljens sammansättning har varit stabil under strategiperioden även om utbetalningarna varierat något mellan åren. Portföljen har under hela perioden varit begränsad men strategiskt sammansatt. Portföljen byggdes upp under den tidigare strategin. Det omformulerade målet innebär att den finansiella sektorns motståndskraft lyfts fram vilket dock i huvudsak har bedömts redan omfattas. Samtliga insatser förväntas bidra till resultat i linje med förändringsteorin och strategins mål. Uppnådda resultat innebär konkret att fokus på effektiv övervakning och reglering av de finansiella marknaderna, nära kopplat till kapacitetsutveckling hos relevanta aktörer, baserat på *Best practise*, men även på att finanspolitiska avvägningar kan baseras på väl underbyggda beslutsunderlag.

Verksamheten inom stödet till IMF (Finance Sector Stability Fund) innebär att breda nationella analyser av finanssektorns sårbarheter med konkreta förslag hur dessa ska åtgärdas. Med ökad riskmedvetenhet och behovet av snabba interventioner kan nödvändiga åtgärder vidtas, exempelvis kopplade till kapitaltäckningskrav. Under 2023 slutfördes tre landbaserade diagnoser och arbetet med två nya inleddes. I online utbildningar har ett särskilt fokus legat på cybersäkerhet i låginkomstländer. Finanssektorstatistikstöd har erbjudits samtliga (90+) stödberättigade länder antingen via Technical Assistance-insatser, utbildningar eller begränsade stödinsatser.¹²²

Toronto Centre har etablerat ett *Crisis Centre of Excellence* som riktar sig till personal vid regler- och övervakningsmyndigheter. Via simuleringar testas beredskapen inom områden som bankkonkurser, cyberattacker eller klimatrelaterade händelser. En specifik rapport, *Resilient and Inclusive Financial Services during covid-19*, har publicerats.¹²³

Sveriges Riksbanks samarbete med Ukraina har i hög grad påverkats av Rysslands invasion av landet. Trots detta har kontakter fortsatt upprätthållits och fokuserat på betalningsinfrastruktur. Riksbanken genomförde 2022 en digital workshop med National Bank of Ukraine kring kontantcirkulation, e-valuta, kryptotillgångar och finansmarknadens infrastruktur. NBU arrangerade ett seminarium kring kontantanvändning och betalningssystemets digitaliseringsgrad under pågående konflikt.¹²⁴ Det kan även noteras att en av garantierna (Frontclear) är taggad mot detta strategimål då den bedöms bidra till en mer diversifierad finansiell infrastruktur och därmed bidra till stärkt motståndskraft.

Vad gäller synergier med andra strategimål ses särskilt ett ömsesidigt förstärkande mellan mål kring fördjupad finansiell inkludering och stärkta förutsättningar för finansiell stabilitet. De SDG-mål som i första hand kopplas till finansiell stabilitet utgörs av SDG 10 (Minskad ojämlikhet) respektive 17 (Genomförande och globalt partnerskap).

¹²¹ IMF, 2023, Financial Stability Report, April 2023, s. xiii - xiv

¹²² IMF, 2024, FSSF mid-year check-in presentation December 2024, s.3 dnr 24/000483-9 3

¹²³ Toronto Centre, Annual Report 2021, s.20, Insatsnr 14221, Dok nr 027021/22

¹²⁴ 19/000368, Riksbanken Staff Exchange Programme 2019-22: verksamhet finansiell rapport TA2022, s. 5-6., 005758/23,

3.2.9 Strategimål 9: En inkluderande, jämställd och hållbar digitalisering

NULÄGESBEDÖMNING (Trafikljus för 2024)

Utvecklingstrend

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt, men ojämnt fördelat geografiskt och socioekonomiskt. Användningen av mobilt internet fortsätter att öka, och 57 % av världens befolkning använder nu mobilt internet.¹²⁵ Tillväxttakten med vilken människor använder mobilt internet förblev dock oförändrad under 2023. Täckningen för mobilt bredband ökade endast marginellt och uppkoppling varierar kraftigt mellan och inom länder. 95 % av de som inte använder mobilt internet bor i låginkomstländer.¹²⁶ Mellan 2020 och 2022 ökade uppkopplingsgapet mellan kvinnor och män i låg- och medelinkomstländer för första gången sedan GSMA inledde sina mätningar. Denna utveckling har nu vänt, och gapet är tillbaka på samma nivå som 2020.¹²⁷ Den utvecklingen drivs dock framförallt av medelinkomstländer; i låginkomstländer ökar uppkopplingsgapet, både mellan kvinnor och män och mellan stad och landsbygd.¹²⁸ Under FN:s framtidstoppmöte i september 2024 antogs *Global Digital Compact* (GDC), vilket utgör en viktig multilateral överenskommelse som har de mänskliga rättigheterna som utgångspunkt.¹²⁹ December 2024 antogs *Strategin för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik inom cyberfrågor och digitala frågor*. Strategin understryker vikten av att digitalisering och cybersäkerhet integreras inom svenskt utvecklingssamarbete.¹³⁰

Portföljens sammansättning

Portföljen bedöms som delvis väl sammansatt men det finns ett behov av vidareutveckling.. Under strategiperioden bidrog 16 insatser och 215,5 mnkr till strategimålet. Under 2024 har 10 insatser bidragit till strategimålet med utbetalningar om totalt 62 MSEK. Portföljen består i dagsläget av en blandning av aktörer från det multilaterala systemet, civilsamhället samt privat sektor som på olika sätt bidrar till förbättrad uppkoppling och digital struktur på olika nivåer och med olika målgrupper. Dessa aktörer inkluderar bland annat Världsbankens Digital Development Partnership (DDP), Digital Impact Alliance (DIAL), Global System for Mobile Communications Association (GSMA), Association for Progressive Communications (APC) och Team Europe Initiative (TEI) projekt, IPRIS.

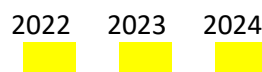
VERKSAMHETENS UTVECKLING OCH RESULTAT SEDAN STRATEGINS BÖRJAN

Utvecklingstrend

Portföljens sammansättning

I den nuvarande strategin breddades målet från tillgång till informations- och kommunikationsteknik till inkluderande, jämställd och hållbar digitalisering. Det nya strategimålet samt utvecklingstrenden gjorde att viss anpassning av portföljen behövdes, t.ex. startades iPRIS och stöden till APC och WB DDP förnyades medan stöden till SPIDER och DIAL fasas ut. En beredning av ett förnyat stöd till GSMA pågår. Den digitala helpdesken genomförde en kartläggning av eventuella ytterligare partnerskap för en framtida portföljutveckling. Portföljen bedöms som begränsad och strategisk, men att dialog med

¹²⁵ GSMA, The State of Mobile Internet Connectivity 2024, Oktober 2024, s. 6. Dokumentnummer: 16/000959-357

¹²⁶ GSMA, The State of Mobile Internet Connectivity 2024, Oktober 2024, s. 4. Dokumentnummer 16/000959-357

¹²⁷ GSMA, The Mobile Gender Gap 2024, Maj 2024, s. 9. Dokumentnummer: 16/000959-357

¹²⁸ Digital Progress and Trends Report 2023, World Bank, s. 4-9. Dokumentnummer: 23/001054-38

¹²⁹ United Nations, 2024 Pact for the Future, Global Digital Compact and Declaration on Future, 2024, s. 37-51

¹³⁰ Utrikesdepartementet, 2024, Sverige i en digital värld: En strategi för Sveriges utrikes- och säkerhetspolitik inom cyberfrågor och digitala frågor, 2024, s. 14-18.

utlandsmyndigheter skulle kunnat fördjupas. En generell observation för enheten är att Sidas ansats till digitalisering som tematik behöver utvecklas och breddas för att tydligare omfatta alla delar och sektorer, såsom hälsa och utbildning.

Sida har under strategiperioden vidare utvecklat samarbetet och engagemanget med EU och Global Gateway. Som en uppföljning av en idé från det svenska ordförandeskapet i EU 2023, utforskades möjligheterna till en ny garantiinsats inom digitalisering. Sida kunde dock av garanti tekniska skäl inte ansluta sig. Sida deltar sedan tidigare aktivt i EU Digital for Development (D4D) Hub som verkar för att samordna initiativ och projekt för ökad digital transformation i bland annat Asien, Afrika och Mellanöstern. Sida har under strategiperioden utvecklat samarbetet med EU och Global Gateway, inte minst genom TEI-projekt kring ICT reglering, iPRIS. Under 2024 involverade iPRIS 14 olika nationella regleringsmyndigheter samt regionala regleringsorganisationer i Afrika söder om Sahara.¹³¹ GSMA, en branschorganisation som företräder mobilnätoperatörer världen över, har bidragit till förbättrad tillgång till mobil kommunikation och tjänster hos 64 miljoner människor under, genom samarbete med mobiloperatörer och genom stöd till innovatörer inom klimatanpassning.¹³²

Genom DDP har Sida finansierat förstudier till ett VB-program för utbyggnad av regional infrastruktur i Östafrika på totalt 172 MUSD.¹³³ DDP har även stöttat Etiopien i en reform av telekomsektorn, vilket bland annat lett till att 3000 företag erhållit licens av ECA för att verka i den digitala sektorn som tjänsteleverantörer.¹³⁴ Genom stödet till DIAL har Sida stöttat en global förändringsaktör, som spred metodkunskap kring digitalisering av offentliga tjänster, vilket bidrog till fördjupad tekniska dialoger och möjliggjorde för fler länder att prioritera digital transformation i utvecklingsstrategier.¹³⁵ Sida har även bidragit till katalytisk utvecklingsfinansiering genom att stötta APC att utveckla modeller för finansiering av Community Networks. Sida bidrog även till antagandet av FNs Global Digital Compact.

Digitalisering reflekteras som en tvärfråga för strategin, och kvinnor och landsbygdsbefolkning ses om särskilt prioriterade målgrupper, vilket medfört ett särskilt fokus på synergier med målen för WEE och livsmedelstrygghet. Möjligheten för kvinnor att utveckla sitt företagande genom mobila teknologier har stärkts genom GSMA¹³⁶. Inom livsmedelstrygghet har synergier stärkts genom ett explicit fokus på uppkoppling för områden som helt utan täckning, t.ex. genom APC och DDP och AgriTech genom GSMA. Strategimålet har även bidragit till regleringsbrevsuppdraget kring biologisk mångfald. En intensifierad partnerdialog bidrog till att i GSMAs andra utlysning inkluderades biologisk mångfald¹³⁷ som ett uttalat mål. DDP har rapporterat framsteg i sitt arbete med biologisk mångfald, t.ex. arbetet med Maldivernas klimatdataplatplattform för att skydda korallrev.¹³⁸

Under rapporteringsperioden har förändringsteorin genomgått vissa justeringar. Sida har fasat ut mindre samarbeten för att skapa utrymme för samarbeten med större strategisk relevans. Sida har även prioriterat att validera förändringsteorins antagande att global samordning skapar resultat på regional och nationell nivå. Då digitalisering ofta är ett medel och en förutsättning för att nå andra mål, har insatserna potential att bidra till samtliga SDG-mål.

¹³¹ SPIDER, iPRIS Narrative Report Period 1, 2024, s. 25. Dokumentnummer: 21/001344-201.

¹³² GSMA, Logframe GSMA-Sida-July 24, 2024, Dokumentnummer: 16/000959-310.

¹³³ DDP, Annual Review 2023, s. 16. Dokumentnummer: 19/000966-62.

¹³⁴ DDP, Draft AR 2024, s. 20. Dokumentnummer: 23/001054-32.

¹³⁵ DIAL, Midline Evaluation, Data Innovators, s. 20-27, Dokumentnummer: 20/000579-201

¹³⁶ GSMA, Annual Review – July 2024, 2024, s.8. Dokumentnummer: 16/000959-310.

¹³⁷ GSMA, The GSMA Innovation Fund for Climate Resilience and Adaptation 2.0 - Terms and Conditions, 2023, s.2. Dokumentnummer: 16/000959-360.

¹³⁸ DDP, Annual Review 2023, s. 26-27. Dokumentnummer: 19/000966-62.

4. Lärdomar och slutsatser

Nedan följer att antal slutsatser och lärdomar från strategiperioden.

- **Den övergripande förändringsteorin** har varit användbar och ses även som relevant framåt för att skapa ramar kring upplägg för synergier och kompletteringar med bilaterala och regionala strategier.
- Sida har **erfarenhet av samverkans- och finansieringsformer** som EU-samarbete, garantier, privatsektorsamarbete, garantier gröna obligationer och utlysningsfonder. Dessa metoder, kan ge stor utväxling i termer av resultat men kräver mer arbete för Sida. Detta kräver ett strategiskt tänk kring lämpliga prioriteringar i olika kontexter och hur de kan kombineras för bästa möjliga effekt.
- Sida har en **diversifierad portfölj med kärnstöd samt projekt -och programstöd**. Enheten erfarenhet av samarbete med ett flertal olika aktörer såsom multilaterala organisationer, CSOer och näringslivet är att de olika typerna av partnerskap kompletterar varandra. Portföljens tonvikt vid **multilaterala organisationer** beror på att dessa anses kunna påverka globala regelverk och normer och bidra till att ta fram lösningar för utmaningar som inte kan lösas ut på nationell nivå. Samtidigt kan verksamhet på nationell nivå, inte minst när de anpassas efter lokala kontexter och generar mer direkt effekt för målgrupper, i sin tur bidra till kunskapsutveckling på global nivå.
- De multilaterala organisationernas förmåga att på nationell nivå verka för att nya regelverk får genomslag på nationell nivå varierar samtidigt stort. **Kapaciteten av organisationernas landkontor** behöver beaktas, särskilt vid en kommande stärkt tillämpning av landfönster.
- Sida har under åren flera goda erfarenheter av att **involvera företag** inklusive svenska i genomförandet av vissa insatser. Det saknas dock ett etablerat format för att samverka med företag. För att stärka samverkan med företag krävs mer konkreta och praktiska projekt, i linje med hur nya partnern GATF arbetar med handelsfacilitering. Flera svenska företag tillskriver biståndet en viktig roll i att arbeta med långsiktigt policyarbete då detta stärker grundförutsättningarna för fungerande marknader och stärkt handel.
- Det finns ett stort behov att generera stora volymer finansiering utöver gåvobiståndet . Sida har god erfarenhet av garantier som ett kraftfullt verktyg för att mobilisera kapital. Förutom att främja utvecklingsmålen i sig så bidrar garantier också med att involvera andra aktörer än de traditionella i utvecklingssamarbetet, såsom finansiella institutioner och investerare. Sida noterar samtidigt att nya garantiinsatser ofta föregås av detaljerade och långa dialoger med partners och ibland utan att avtal kan ingås. En viktig lärdom för enheten är att garantiverksamheten tidigt i processen behöver identifiera knäckfrågor och 'dealbreakers' och ungefärliga kostnaden för motparten.
- Under senare delen av strategiperioden har Sida upplevt ökande behov för Sida att tydliggöra hur vi säkerställer efterlevnad av **statsstödsreglerna samt krav på revision i innovativ finansiering** och samtidigt möjliggör för involvering av näringslivet och finansiering av utlysningsfonder.
- Utifrån den negativa utvecklingstrenden de senaste åren inom **kvinnors ekonomiska egenmakt** krävs en fortsatt samlad ansats för att stärka kvinnors ekonomiska egenmakt. En övergripande lärdom är värdet av den kombinerade ansatsen med riktade insatser som kompletteras med en stark integrering genom strategiportföljen.
- **Hållbara globala värdekedjor** är ett begrepp som fångar relevanta aspekter från flera mål, t.ex. av handel och hållbart företagande och är relevant till en stor del av portföljen. En ansats kring hållbara globala värdekedjor kan bidra till *Ett Sida* och samarbetet inom Team

Sweden, och vara vägledande i en konsolidering av portföljen och operationalisering av en ny strategi.

- En lärdom från en genomlysning av enhetens portfölj av Sidas antikorrupsionsrådgivare är att resultat kopplade till **anti-korruption** kan uppmärksammas mer, t.ex. genom att framhäva vad som redan åstadkommes och justera partnerdialogen så att antikorrupcion prioriteras högre. Genom ett tydligare fokus på uppföljning av anti-korruption skulle insatserna även kunna bidra till lärdomar kring hur motverkande av korruption fungerar i praktiken.

Bilaga 1. Exempel på insatser med könsuppdelad statistik

Strategimål	Insatsnummer	Insats	Statistik
Strategimål 2b	61050355	RWEE 2021-2027	Könsuppdelad statistik i relation till deltagande män och kvinnor inom lokala beslutsfattande organ för policyformulering, budgetallokering och uppföljning av jämställdhetsåtaganden. Baseline: 0 Planerat årligt mål: 100 (90 kvinnor och 10 män) Mål för hela perioden: 500 Resultat år ett: 44; 30 kvinnor och 14 män

Bilaga 2 Insatslista		
AgreementPartner	Contribution	ContributionStage
1118 - APC/Association for Progressive Communications	61070135 - Association for Progressive Communications Core Support 2020-2023	Complete Contribution
	16197 - Association for Progressive Communications 2024-2027	Follow up
1378 - Danish Institute for Human Rights	10880 - Responsible Business for Sustainable Development- DIHR/GRI work	Complete Contribution
	16606 - DIHR Responsible Business & Sustainable Oceans & Just Transition2024-2027	Follow up
1511 - FAO/Food and Agriculture Organization	16209 - FAO Global projects 2023-2025	Closed
	61050103 - FAO/FLEGT Global 2015-2021	Closed
	61050354 - FAO 2018-2021	Complete Contribution
	15270 - FAO Global 2022-2025	Follow up
	16220 - Secondment - FAO Food Security, Rom	Follow up
	16745 - FAO ICA phase 4 and PISA	Follow up
	61055000 - Forest Farm Facility 2018-2022	Follow up
1629 - Global Innovation Fund	12411 - Global Innovation Fund	Follow up
1677 - Hanns R. Neumann Stiftung	13490 - Coffee & Climate and strengthening coffee based livelihoods 2020-2026	Follow up
1772 - IFAD/International Fund for Agricultural Development	14348 - IFAD's Rural Poor Stimulus Facility (RPSF), COVID 19	Complete Contribution
	10951 - IFAD Financing Facility for Remittances	Follow up
	14672 - IFAD Indigenous Peoples Assistance Facility	Follow up
	16594 - IFAD climate adaptation, resilience and insurances	Follow up
1773 - IFC/International Finance Corporation/The World Bank Group	15142 - DCED Membership 1 July 2021 - 30 June 2024	Closed
	61050457 - FIAS, Facility for Investment Climate Adv Services 2017-2021	Closed
	12304 - IFC GBTAP - Green Bonds Technical Assistance Program	Follow up
	14388 - FIAS, Facility for Investment Climate Adv Services 2021-2024	Follow up
1785 - IISD/International Institute for Sustainable Development	10404 - IISD Sustainability Standards	Closed
	16707 - IISD Sustainability standards 2024-2027	Follow up
1795 - ILO/International Labour Organization	15322 - USP2030	Closed
	61059000 - ILO Partnership Programme 4, 2018-2021	Closed
	14789 - ILO Partnership Programme 5, 2022-2025	Follow up
	16902 - Support function for impact management of Sida's guarantee instrument	Follow up
1881 - ISO/International Organization for Standardization	13464 - ISO Action Plan for Developing Countries 2021-2025	Follow up
2182 - NIR/Näringslivets Internationella Råd	12919 - NIR Swedish Workplace Programme (SWP)	Follow up
2215 - ODI Global	13618 - ODI Nexus (Inclusive, Sustainable Economic Transformation, ISET)	Follow up
2216 - OECD Development Centre	12385 - OECD Development Centre 2019-22	Follow up
	13632 - OECD Tax and Development 2023-25	Follow up
	15198 - OECD Development Centre 2024-27	Follow up
	16312 - Support to DAC-network 2023-2024	Follow up
	16661 - OECD GPEDC Joint Support Team	Follow up
2359 - Rights and Resources Institute Inc	61055001 - Rights and Resources Initiative (RRI) 2018-2021	Follow up
2426 - SEI/Stockholm Environment Institute	61059001 - SIANI 3 2016-2021	Closed
	14915 - SIANI 2023-2027, phase 4	Follow up
2433 - Setterwalls Advokatbyrå AB	16607 - PIDG 2024-2028	Follow up
	54110065 - World Wide Web Foundation 2016-2018 (-22)	Follow up
2476 - SLU/Sveriges lantbruksuniversitet	13187 - AgriFose Food Security Post 2015 fas II	Follow up
	16439 - Innovations Against Poverty (IAP) 3.0	Follow up
2560 - Stockholms universitet	13158 - SPIDER 2021-2025	Closed
	54120237 - ITP 316 ICT Regulation - Policy and Practice, Spider & PTS	Closed
	61050135 - SPIDER 2015-2019	Closed
	15366 - ICT Policy & Regulation - Institutional Strengthening (IPRIS)	Follow up
2593 - Swedwatch	11692 - Swedwatch 2020-2023	Closed
	16525 - Swedwatch 2024-2027	Follow up
2613 - Sveriges riksbank	12383 - The Riksbank 2019-22	Follow up
	15197 - The Riksbank 2025-28	Follow up
2671 - The World Bank	71002049 - The Public - Private Infrastructure Advisory Facility (PPIAF) WB 2009-2019	Closed
2686 - Toronto Leadership Centre	14221 - Toronto Centre 2020-2025	Follow up
2732 - UNDP/United Nations Development Programme	10266 - Business Call to Action (BCtA) 2018-2023	Closed
	61050064 - RWEE (Rural Women's Economic Empowerment)	Closed
	11675 - UNCDF LMFTF 2019-2025	Follow up
	14108 - AMR MPTF	Follow up
2742 - UN-Habitat/United Nations Human Settlements Programme	61050501 - UN-Habitat 2020-2025	Follow up
2767 - UNOPS/United Nations Office for Project Services	61050357 - Enhanced Integrated Framework Phase 2/Interim Facility 2017-2025	Follow up
2772 - UNWOMEN/United Nations Entity for Gender Equality and the	61070155 - UN Women 2022-2025 Strategic Partnership Framework	Follow up
2778 - USAID/United States Agency for International Development	11976 - Water and Energy for Food (WE4F) 2019-2025	Follow up
2803 - WFP/World Food Programme	14673 - WFP Food Systems Summit	Closed
2807 - WIEGO/Women in Informal Employment Globalizing and Organi	10885 - WIEGO 2018-2023	Closed
	15199 - WIEGO 2023-26	Follow up
2832 - World Wide Web Foundation	54110065 - World Wide Web Foundation 2016-2018 (-22)	Follow up
2838 - WTO/World Trade Organization	11700 - Standards and Trade STDF 2020-2023	Follow up
3006 - WWB/Women's World Banking Inc	61050460 - Women's World Banking 2018-2022	Closed
	15269 - WWB Women 's World Banking 2023-2027	Follow up
3018 - United Nations	14589 - ITC 2022-2026	Follow up
	16607 - PIDG 2024-2028	Follow up
3346 - ILC/International Land Coalition	61050117 - ILC, International Land Coalition 2015-2019	Closed
3359 - OECD (Funds for Technical Co-operation Activities Only)	10883 - OECD Tax and Development, BEPS 2017-2023	Closed
	14815 - Support to the DAC network	Closed
3372 - WTO-ITC/World Trade Organisation - International Trade Centre	61050359 - ITC 2017-2021	Closed
3375 - IBRD/International Bank for Reconstruction and Development/	54110061 - Support to infoDev MDTF 2017/18-2019/20	Closed
	61050092 - World Bank's Umbrella Trust Fund on Jobs	Closed
	12009 - WB Digital Development Partnership 2020-2023	Complete Contribution
	15705 - CGAP VII	Follow up
	16647 - WB Digital Development Partnership 2023-2027	Follow up
	16783 - DCED Membership 1 July 2024 - 30 June 2027	Follow up
	17120 - Partnership for Economic Inclusion	Follow up
	17243 - World Bank Group - Umbrella Facility for Trade 2.0	Follow up
	61050023 - World Bank Rapid Social Response	Follow up
	61050115 - World Bank Umbrella Facility for Trade	Follow up
	61050360 - World Bank's Umbrella Trust Fund on Jobs, phase 2 (2020-2024)	Follow up
	61050461 - CGAP 2018-2022	Follow up
3392 - United Nations Foundation	13478 - Digital Impact Alliance 2020-2024	Follow up
3448 - GRI/Global Reporting Initiative	10880 - Responsible Business for Sustainable Development- DIHR/GRI work	Complete Contribution
	15203 - Global Reporting Initiative 2024-27	Follow up
3639 - Oxfam International	11661 - Oxfam Novib SeedsGROW 2, 2019-2024	Closed
	13296 - Fair Finance International	Closed
	16618 - Oxfam Novib Cultivating Change 2024 - 2027	Follow up
3828 - AFI/Alliance for Financial Inclusion	61050462 - AFI 2018 -2021	Closed
	15272 - AFI - Alliance for Financial Inclusion 2023-2026	Follow up
4399 - WFF/World Economic Forum	17102 - Global Alliance for Trade Facility (GATE)	Follow up

4399 - WEF/World Economic Forum	17102 - Global Alliance for Trade Facility (GATF)	Follow up
4898 - UN-MPTFO/Un-Multi Partner Trust Fund Office	61050355 - RWEE 2021-2027	Follow up
5034 - GSMA Mobile for Development Foundation Inc	14448 - GSMA 2021-2024	Follow up
6048 - IMF/International Monetary Fund	10884 - IMF RM-TF 2018-2021	Follow up
	11344 - IMF Financial Sector Stability Fund	Follow up
	15969 - IMF GPFP 2024-26	Follow up
	15970 - IMF FSSF 2024-27	Follow up
6333 - Internationella Insamlingsstiftelsen för Mark och Skogsrättighe	61055002 - The Tenure Facility 2018-2022	Closed
6940 - Financing For Healthier Lives Dac	54020186 - Guarantee SDG-bond health, fin. inclusion, environment, cl change, agriculture	Follow up
7039 - BUILD I Sub-Fund, a sub-fund of BUILD fund S.A, SICAV-RAIF (BI	14355 - UNCDF/Bamboo Capital - BUILD SME Fund	Follow up
7106 - Oxfam Novib	16605 - Fair Finance International 2024-2027	Follow up
9999 - Not applicable	11692 - Swedwatch 2020-2023	Closed
	14793 - MSD Helpdesk part II	Closed
	16018 - MSD Helpdesk Part III	Closed
	16051 - Stockholm Internet Forum 2023	Closed
	16635 - Digitalization conference	Closed
	12411 - Global Innovation Fund	Follow up
	13586 - Managing Challenge Funds GLOBEC	Follow up
	16618 - Oxfam Novib Cultivating Change 2024 - 2027	Follow up
	16784 - MSD Helpdesk Part IV	Follow up
Grand Total		111